

Gyermekekprogramok a Főter Fesztiválon

Péntek, szeptember 18.:

16.45 óra: *Debreceni huszárok* - Hajdú-Bihar megyei Huszárbandérium (Hajdú-Bihar Megyei Lovas és Huszárhagyományőrző Közhasznú Egyesület) lovas felvonulása a Klastromrét sétányán.

17.00 óra: *Bevonulás a térre* huszárokkal, bányavidéki hagyományörzőkkel, cserkészekkel, civil szervezetekkel és diákjainkkal (folytatás a 2. oldalon)

Újdonságok az idei Főter Fesztiválon

Péntek, szeptember 18.:

17.30-18.50 óra: *A Kolozsvári Magyar Opera díszelőadása:* magyar nemzeti operák (részletek) és hungarikumnak számító operettek (részletek) - a nagybányai RMDSz meghívására. Fellépők: *Balázs Borbála, Hary Judit, Vigh Ibolya, Ádám János, Fülöp Márton, Pataki Adorján*, valamint a *Kolozsvári Magyar Opera* balettkara és kamarazenekara. Zenei vezető: *Kulcsár Szabolcs*. Koncertmester: *Ferenczi Endre*. Koreográfus: *Rusu Gabriela*. (folytatás a 2. oldalon)

„Ha az ember dolgozik, akkor nem figyeli az idő múlását”

Interjú Vicsai Jánossal, a Nagybánya-központú területi RMDSz tanügyi alelnökével

- **Kedden volt 50 éve annak, hogy a tanári pályára lépett. Ehhez csak szívből gratulálni tudunk! E jeles évforduló apropóján szinte magától adódik az első kérdés: fél évszázados tapasztalatai alapján hogyan látja a Máramaros megyei magyar nyelvű oktatás helyzetét, jelenét és jövőjét?**

- Köszönöm szépen! Ez az 50 esztendő nagyon hamar eltelt, szinte észrevétlenül röptül el. Ha az ember dolgo-

zik, akkor nem figyeli az idő múlását.

Még a Máramaros tartománybeli Szilágycseh rajonban kezdtem a pályámat. Akkor még a magyar nyelvű oktatás nagyon jó helyzetben volt, viszont 1968-tól új kihívások elé kellett néznünk, fokozottan kisebbségben éreztük magunkat, megtapasztaltuk a szórvány lét minden hátrányát. Az 50 év alatt nem mozdultam el a szamosardói iskolától, még akkor is megtartottam (folyt. a 3. old.)

A Nagybánya Képzőművészeti és Kulturális Egyesület tájképfestő telepe a huszadik jubileumi kiállítására szeretettel vár minden kedves érdeklődőt **e hónap szeptember 12-én, szombaton.**

Az ünnepélyes megnyitó ökumenikus istentisztelettel kezdődik a felsőbányai katolikus templomban **délután 5 órától.**

Utána, **6 órától** az RMDSz-szék-

házban kerül sor a tárlatbemutatóra.

Továbbá: **szeptember 21-én (hétfőn) délután 6 órakor** a *Lőrinczi „Partner” Galériába*, a Vasile Lucaci (Felsőbányai) utca 13. szám alá várunk minden kedves érdeklődőt.

Az e havi kiállítás-sorozatunk **szeptember 28-án** Nagyváradon a *Püspöki Palota* helyiségében ér véget.

Egyesületünk kuratóriuma

Meghívó

Petőfi emlékünnep - Koltó

Koltó község Önkormányzata és a Koltó-katalini Református Egyházközség

szeretettel meghívja Önt és Kedves Családját a **2015. szeptember 6-án, vasárnap** tartandó hagyományos koltói Petőfi-émlékünnepre.

„Beszél a fákkal a bús őszi szél,
Halkan beszélget, nem hallhatni meg;
Vajon mit mond nekik? beszédire
A fák merengve rázzák fejüket.”
(Petőfi Sándor:
Beszél a fákkal a bús őszi szél)

Az ünnepség
programja:

10.30-12.00 óra: Ünnepi istentisztelet a református templomban.

Igét hirdet **Farkas Zsolt** egyházközségi közgazdász előadó-tanácsos Nagyváradról

12.00-13.00 óra: Koszorúzási ünnepség a kastélyparkban

Beszédet mond **Boldog István** országgyűlési képviselő.

Közreműködik a koltói református egyházközség kórusa

13.00-15.00 óra: Ebédszünet

15.00 óra: Szabadtéri kulturális emlékműsor a kastélyparkban

Köszöntőt mondanak:

Csendes Lajos polgármester

Béres István - a Történelmi Máramaros RMDSz-szervezetének az elnöke

Bónis István parlamenti képviselő

Bander József, Tiszapüspök polgármestere

Ízelítő a fellépők köréből:

Syntia - székeljudvarhelyi popénekesnő

Tulipán - szilágynagyfalui dalcsoport

Koltói Somfa együttes

Koltói cigánytánc

Gy. Szabó Béla:
Somfa és kőasztal (1968)

Sárospataki 8kor Színház művészei

Sztárvendégünk:
Péter-Szabó Szilvia -
énekesnő

Támogatók:

Bethlen Gábor Alap

Communitas Alapítvány

Koltó község Önkormányzata

Agape Alapítvány, Koltó

Koltó-katalini Református Egyházközség

A szervezők fenntartják a műsor-változtatás jogát!

A nyugdíjas „Nagy család” szüreti bált szervez október elsején (csütörtökön) a SELMONT étteremben. Jelentkezni lehet szeptember 20-ig a 0362-417818-as telefonszámon.

Felsőbányán a Gutinului utcában 200 m²-es központi ÜZLETHELYISÉG KIADÓ
Tel.: 0742220806.

Újdonságok az idei Főtér Fesztiválon

- folytatás az első oldalról -

A díszelőadás során: Erkel, Kodály, Kálmán, Lehár, Huszka műveiből hallhatunk és láthatunk részleteket. (Nagyszínpad)

19.10-20.00 óra: Nagybánya Bár, a „Lendvay Márton” Színjátszó Kör koncertje (nagyszínpad)

A Budapest Bár sikeres zenei vállalkozás mintájára a nagybányai műkedvelők is összeállítottak egy kávéházi muzsikát idéző előadást. Örökzöld táncdalokat, filmslágereket, kuplékat hallhatunk, kiváló ízléssel összeállított, újszerű előadásban, kifinomult cigányzenei háttérrel - régi nagybányai vendéglők hangulatát idézve. (Esőhelyszín: Bábszínház)

9.30-20.20 óra: RapidRandi - ismerkedj a 10. Főtér Fesztiválon!

10-szer 5 percnyi lehetőség az első 20 vállalkozónak (10 fiú, 10 lány) arra, hogy megismerj valaki igazán különlegesét. Lehet, hogy az első randi után újra találkozni fogtok...? Különböző korosztályoknak - pénteken a 16-20 éveseket várjuk! Helyszín: RapidRandi Sátor (Míves Sátor)

20.00-20.30 óra: Az EKE Gutin Osztályának „Itthoni tájaink, amelyeket sokan nem ismerünk” című vetített képes előadása (kisszínpad, esőhelyszín: Bábszínház)

Szombat, szeptember 19.:

10.00 óra: A Kelekótya együttes gyermekkoncertje (kisszínpad).

A Kelekótya együttes 2001-ben alakult Baróton. Fennállása óta a saját szerzemények mellett a gyermekirodalom megzenésített értékes darabjaival - a *Kalácska*, *Sebbő Ferenc*, *Bojtorján*, *Halász Judit* és mások dalait tolmácsolva - szól a mostani és valamikori gyermekekhez. A hattagú zenekar elsődleges célja, hogy hagyományos száraz hangszerekkel (nagybőgő, furulya, mandolin, hegedű, gitár stb.), az élő előadásmód átütő erejével közvetítse a magyar irodalom - *Kányádi*, *Weöres*, *József Attila* és mások - műremekeit (esőhelyszín: Bábszínház)

11.00 óra: *Kapaszkodj fel a huszonötödikre!* - Rekeszmászás (sörösláda-mászás) a 25 éves gr. Teleki Sándor cserkészcsapat szervezésében (nagyszínpad).

11.40-12.00 óra: *Indul a Családi Kalandtúra - a Családi Fészek*, Nagybányai Magyar Családok Közössége szervezésében

12.30 óra: Magyar Népi Gyógyászat

sátor (jurta) bemutatása, előadás

Gyógynövények, borogatások, kenés, inazás, csontkovácsolás, ólomöntés, piócázás, gyógyító beszélgetés, természetes népi gyógyító szerek, hagyományos módszerek képzett népi gyógyászok közreműködésével, a Magyar Népi Gyógyászat Egyesület és a Családi Fészek (Nagybányai Magyar Családok Közössége) szervezésében (gyógyítás a fesztivál teljes ideje alatt). E előadást tart *Géczy Gábor*.

15.30-17.30 óra: „Segítsééééé!!! Vendégek jönnek!” - tréfás akadálypálya a gr. Teleki Sándor cserkészcsapat szervezésében, elsősorban családoknak, vagy három fős csapatoknak. Regisztrálás 15 órától a cserkészsátornál.

17.30-18.15 óra: Belloni, a bűvész - előadás felnőtteknek (kisszínpad, esőhelyszín: a Fekete Sas előadóterme)

22.30 óra: Ifjúsági buli a La Moustache-ban, dj. Fóris Attila

22.30 óra: Buli a Vinkliben

Vasárnap, szeptember 20.:

11.45 óra: *Mondókázás* - a nagybányai és a máramarosszigeti Baba-Mama Klub foglalkozása apróságainkkal (kisszínpad mellett, esőhelyszín: Bábszínház)

11.30-13.30 óra: *Fussuk körbe a várfalat* - futóverseny minden korosztálynak a nagybányai városmagot körülölelő egykori várfal mentén. Indulás zöld pólóban a főtér közepéről. 14 éven aluli gyermekek felnőtt kíséretében jelentkezzenek! Útvonal: Főtér - Híd-utca (Podul Viilor) - Nagypénzverő utca (Monetáriei) - Fazekas utca (Olarilor) - Postarét (Horea) - Várdomb utca (Pintea Viteazul) - Gellért utca (22 Decembrie) - Mészárosok bástyája - Postarét (Horea) - Jókai utca (Carpați) - Várkert utca (Argeșului) - Kígyó utca (Andrei Mureșanu) - Timár utca (Tineretului) - Lendvay utca (Pietrosului) - Körös utca (Crișului) - Malomárok utca, vagy Potyok-part (Rodnei) - Híd utca (Podul Viilor).

12.00-12.40 óra: A Nicolae Iorga Általános Iskola VI-ik osztályának előadása: „A fájós fogú oroszlán” (kisszínpad, esőhelyszín: Bábszínház)

14.30-15.00 óra: A Krisztus Király Plébánia fiataljainak zenés előadása (kisszínpad, esőhelyszín: Bábszínház)

16.00-16.50: Nm. Ft. Schönberger Jenő szatmári római katolikus püspök-lelképásztori találkozója a Főtér Fesztivál résztvevőivel (nagyszínpad, esőhelyszín: Szentháromság templom)

A hét mottója:

„Az egészséges közösség a tagok szeretetén és egymás iránti figyelmén épül fel.”

(Millard Dean Fuller)

Dr. Bónis István parlamenti képviselő irodáinak működési programja:

Máramarossziget:

- **RMDSz-székház**, minden hónap első péntekén 12-14 óra között;

Nagybánya:

- **RMDSz-székház**, minden hónap második, harmadik és negyedik péntekén 10-12 óra között; - **Teleki Magyar Ház**, minden hónap második, harmadik és negyedik péntekén 12-14 óra között. A parlamenti képviselő telefonszáma: 0726200756.

Gyermekprogramok a Főtér Fesztiválon

- folytatás az első oldalról -

Szombat, szeptember 19.:

10.00 óra: A Kelekótya együttes gyermekkoncertje (kisszínpad, esőhelyszín: Bábszínház)

11.00-19.00 óra: Kézmíves Szombat a Míves Sátorban a Teleki Magyar Ház szervezésében

11.00-19.00: LEGÓ-tér, szabadtéri legózás a Cucubau üzlet jövöltából (esőhelyszín: Bábszínház)

11.00 óra: *Kapaszkodj fel a huszonötödikre!* - Rekeszmászás (sörösláda-mászás) a 25 éves gr. Teleki Sándor cserkészcsapat szervezésében (nagyszínpad)

11.15 óra: *Óvodásaink színre lépnek*, a nagybányai magyar óvodai csoportok közös játéka az Iskoláinkért, Gyermekünkért Egyesület szervezésében, majd közös süteményezés (kisszínpad, esőhelyszín: Bábszínház)

11.30 óra: *Építjük meg a Főteret kartonpapírból!* Építőjáték I-IV. osztályosok számára a „Nicolae Iorga” Általános Iskola szervezésében. Közreműködnek *Futó Krisztina* és *Edmund* műépítéskész (esőhelyszín: Vinkli).

13.00 óra: A „Németh László” Líceum a Fesztiválon (kisszínpad). *Mariton Lili: Taligás király* - mesejáték - a VI. osztály előadásában (esőhelyszín: Bábszínház)

13.30-15.00 óra: A „Németh László” Líceum a Fesztiválon (kisszínpad). Bemutatkoznak a „Németh László” Elméleti Líceum zenei tehetségei: *Farczki Dóra*, *Mastan Lorena*, *Vlaszács Leó*, *Alföldi-Lakatos Tibor*, *Bak Péter*, *Koncsárd Balázs*. (Esőhelyszín: Bábszínház)

16.30-18.30 óra: A „Németh László” Líceum a Fesztiválon - Kosárlabda bajnokság V-VIII., valamint IX-XII. osztályosok számára, a „Nicolae Iorga” Általános Iskola magyar tagozatos diákjaival. A bajnokságon bíraskodik: *Sziba Sándor* tornatanár és *Berar Levente*

20.00-20.40 óra: *Cserkésznek lenni jó!* - a nagybányai gr. Teleki Sándor, a máramarosszigeti *Hollósy Simon*, a hosszúmezői *Bocskai István* cserkészcsapatok, valamint a szamosardói és színerváraljai alakuló csapatok közös tábor-tüze a téren. Tábor-tűzvezetők: *Szeredai Norbert* és *Nám Zsolt*.

Vasárnap, szeptember 20.:

10.00-10.30 óra: A „Németh László” Líceum a Fesztiválon - Népi gyermekjátékok - II-IV. osztály (kisszínpad, esőhelyszín: Bábszínház)

10.30-11.20 óra: Belloni, a bűvész - gyermekelőadás (kisszínpad, esőhelyszín: Bábszínház)

11.00-17.00 óra: Kézmíves Vasárnap a Míves Sátorban a Teleki Magyar Ház szervezésében

11.45 óra: *Mondókázás* - a nagybányai és a máramarosszigeti Baba-Mama Klub foglalkozása apróságainkkal (kisszínpad mellett, esőhelyszín: Bábszínház)

13.30-13.30 óra: *Fussuk körbe a várfalat* - futóverseny minden korosztálynak a nagybányai városmagot kö-

rülölelo egykori várfal mentén.

12.00-12.40 óra: A „Nicolae Iorga” Általános Iskola VI. osztályának előadása: „A fájós fogú oroszlán” (kisszínpad, esőhelyszín: Bábszínház)

12.45 óra: A „Németh László” Líceum a Fesztiválon (kisszínpad). A „Németh László” Elméleti Líceum kórusának előadása, karnagy: *Fülöp Gábor* (esőhelyszín: Bábszínház)

17.00-19.00 óra: „Sirítsd meg, fordítsd meg!” - bányaidei táncház-találkozó a Teleki Magyar Ház szervezésében. Színpadra lépnek Nagybánya, Máramarossziget, Szamosardó, Koltó, Domokos néptáncosai. A rendezvény díszvendége a *Nyíló Akác Néptáncegyüttes*, *Érmihályfalva* (nagyszínpad).

Utána: közös, nagy táncház a téren. Muzsikál a *Berena Zenekar*.

19.00 óra: *Díjátadás* (nagyszínpad).

Bányavidéki Új Szó

népszerű magyar nyelvű hetilap

Kiadja a PRO GENIUS Egyesület Nagybánya

Igazgató:	Soltz Anna
Főszerkesztő:	Tamási Attila
Főmunkatársak:	Dávid Lajos Deák László Simori Sándor
Számítógépes tördelés:	Deák László, Dávid Lajos, Tamási Attila
Nyomdai kivitelezés:	Bauer Artúr, Szabó Angéla

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

430143 Nagybánya

Báii u. 3. sz.

Tel/fax. 00(40)262-218.204

www.nagybanya.ro/uj_szo.php

e-mail: banyavidekiujso@gmail.com

RMDSZ

ROMÁNIAI MŰVELŐDÉSI SZÖVETSÉG

YÁNDÓKATÓ AZ IRÁSSZÉK ÉS A KOMMUNIKÁCIÓ ALAPJÁN

BETHLEN GÁBOR

Alap

Előfizetés a postahivatalokban és a lapkézbesítőknél - 40020 - Kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Az aláírt cikkek mondanivalója nem feltétlenül egyezik a szerkesztőség véleményével, és a szerző viseli értük a felelősséget. A szerkesztőség fenntartja az írásk szellemét és tartalmát nem érintő rövidítések jogát. - ISSN 1221-0056 -

Készült a GENIUS Nyomdában

MMG Kft.

Hera u. 10. sz., tel. 0262/218021, 218072, 0720530066.

e-mail: mmghaimare@yahoo.com

TERVEZ ÉS KIVITELEZ:

- Gáz, fűtés és vízszervezési rendszereket.
- Vízellátási és szennyvízelvezető rendszereket.

GYÁRT ÉS FORGALMAZ:

- Polietilén - acél átmérőli idomok, gáz, víz és szennyvízelvezető hálózathoz.
- Tipizált polietilén gázvezetők - RUSER
- MMG típusú gázszabályzó - mérő állomások, kistűgyasztól használatra.
- KHS típusú gázszabályzó, 10-200 köbméter közötti szabályzóteremtéssel.
- GÁZGÉP típusú, kompakt gázszabályzó - mérő állomások, nagyfogyasztó használatra.
- PAKON.F típusú, földgázzal működő, vírűres és fűtőgázszabályzó használatra.

„Ha az ember dolgozik, akkor nem figyeli az idő múlását”

(folytatás az első oldalról) a katedrámat, amikor tanfelügyelőként dolgoztam. A 70-es, de még a 80-as években is annyiban volt jobb a helyzet, mint ma, hogy több volt a gyermek, volt kivel dolgozni.

Jelenleg a legnagyobb gondot a gyermeklétszám csökkenése okozza. Ennek két összetevője van: a születések számának a csökkenése és az elvándorlás, illetve - ami a legfájdalmasabb - a magyar anyanyelvű gyermekek román tagozatra való beiskolázása. Kevésbé nyilvánul ez meg az óvodai szinten, a felsőbb tagozatokon azonban egyre inkább érezhető, és egyre nagyobb a lemorzsolódás is a szintek között. Ugyanakkor a jelenlegi helyzet aggasztó megnyilvánulása a minőségi színvonal, amin nagyon sokat kellene javítani, elsősorban a gimnáziumi és líceumi szinteken, illetve a fakultatív oktatás területén. Hangsúlyozni szeretném azonban: a máramarosi magyar oktatási rendszer teljes mértékben megfelel a követelményeknek. Arra gondolok elsősorban, hogy kevés az a szörványmegye, ahol két magyar tananyelvű líceum is működik, a nagybányai „Németh László” Elméleti Líceum és a máramarosszigeti „Leőwey Klára” Gimnázium. Persze, itt is lehetne még javítani, elsősorban az oktatás óvodai és elemi szintjén több tagozatot lehetne működtetni, főleg Erzsébetbányán, Tökésen, Sülelmeden, Misztótfaluban, a kapnikbányai helyzethez hasonlóan. A törvényes lehetőségeket jobban ki kellene aknázni.

Úgy érzem, a magyar nyelvű oktatásnak van jövője Máramaros megyében, de olyan összehangolt munkára van szükség a nevelési tényezők között, mint amit az idei iskolai tanév esetében tapasztaltunk, amikor 61 csoportból 6 osztályból 16-ot le akart építeni a tanfelügyelőség, de az RMDSz, személy szerint Vida Noémi és Ludescher István, a Pedagógus Szövetség, személy szerint Lapsánszki Edit, illetve a Máramaros Megyei Tanfelügyelőség részéről Hitter Annamária, az iskolaigazgatók, az önkormányzati tanácsosok ezt nem hagyták annyiban, leültek, leültünk tárgyalni, és sikerült a helyzetet javunkra fordítani.

- Ön szerint a szörványvidékeken, mint ahol mi is élünk, mi az anyanyelven történő oktatás kiteljesedésének, általánossá válásának a legfőbb akadály? Az oktatás minőségével, vagy a szülők hozzáállásával van inkább gond? Esetleg ennél sokkal árnyaltabb a dolog?

- Sokkal árnyaltabb a dolog, elsősorban az oktatás minőségén kellene javítani, mert - megítélesem szerint - a létszámot jó minőséggel lehet javítani közvetett úton. Nyilvánvaló, hogy a szülők és a román kollégák hozzáállásával is gond van, ez utóbbiak megpróbálják a túlzott kritika álcája mögött maguk felé húzni a gyermekeket. Ehhez a hatóságok is hozzájárulnak.

Ugyanakkor a törvényadta lehetőségeinket nem aknázzuk teljes mértékben ki, nem harcoljuk ki a nekünk járó jogokat. Gondolok itt elsősorban az 1/2011-es tanügyi törvény 45-ös és 63 cikkelyeire.

- Gyakran halljuk a szülők, nagyszülők szájából azt a hamis és fölöttébb káros és ragályos érvet, hogy a gyermek román nyelvű iskolában tanulva jobban érvényesül majd az életben. Önnek mi a véleménye erről?

- Megítélesem szerint téves ez a szem-

lélet, amely sajnos gyökeret vert nem csak Erdélyben, hanem minden elcsatolt területen. Ezt a rögeszmét nagyon nehéz lesz kiküszöbölni, csak úgy lehet tenni ellene, ha nagyobb szerepet kap a magyar oktatás, a dicséretre méltó eredmények népszerűsítése a sajtóban és más úton-módon. Rengeteg ellenpélda mondható e szemlélet megcáfolására, van mi-ből válogatnia minden magyar tannyelvű iskolának. Csak meg kell ejteni ezt a népszerűsítést.

- Készült-e valamiféle kimutatás arról, hogy hány magyar ajkú gyereket irattak például az elmúlt tanévben román óvodába vagy iskolába?

- Pontos kimutatás sajnos nincs, mivel nagyon nehéz elkészíteni egy ilyen dokumentumot, hiszen a román iskolák nem tájékoztatnak minket erről. Vidéken könnyebb ezt kimutatni, egy város esetében azonban sokkal bonyolultabb dolog. A jelenlegi felmérések szerint sajnos „dobogós” helyen áll Máramaros megye, mert a magyar gyermekek körülbelül 50%-a román tagozaton tanul. Ez persze hozzávetőleges adat.

- Nemrég részt vett egy tanácskozáson, tanácskozás-sorozaton, ahol az anyanyelvű oktatás buktatóiról, lehetőségeiről és kilátásairól értekeztek. Összefoglalná röviden az ott tapasztaltakat?

- Korábban az RMDSz Oktatási Főosztálya, név szerint Kovács Péter főtitkár és Magyari Tivadar főutikárhelyettes felhívással fordult a területi szervezetek elnökei és oktatási alelnökei felé, hogy készítsenek egy tanulmányt a hatáskörükbe tartozó területek magyar nyelvű oktatásáról. Ehhez az érdekvédelmi szervezetek mellett a tanfelügyelőségek és a helyi pedagógus szövetségek hozzájárulását is szorgalmazták. A három tényezőnek közösen kellett felmérnie az adott területeken a magyar oktatásra vonatkozó helyzetet. Ez jelentette az első tanácskozás-sorozat alapját, mely során aztán az illetékesek tisztázták azokat az alapelveket, melyek alapján a későbbiekben sor kerülhetett egy sokkal átfogóbb, helyi igényekre fókuszáló felmérésre.

A Nagybánya-területű RMDSz-szervezet esetében új szint hozott ebbe a munkába az, hogy református főgondnökként a lelki vezetők segítségét is kértem. Ugyanakkor megfogalmazódott az az igény, hogy jó volna körzetek szerint szervezni egy tanácskozás-sorozatot, az érintett három tényező képviselői, az illető régió papsága, önkormányzati tanácsosai, szülői bizottságai, képviselői részvételével. Ilyen informális, jó hangulatú, jelentős számú érdekelt jelenlétével megtartott tanácskozásokat szerveztünk Nagybányán és környékén (a megyeszékhelyen, Felsőbányán, Koltón), Domokoson, Szamosardón, Szinérváralján. Kimaradt a felmérésből a Történelmi Máramaros, amely az ottani területi RMDSz-szervezet illetékessége alá esik.

A bejárt településeken a különféle helyileg jellemző igények is megfogalmazódtak. Így például Nagybányán iskolabuszokra lenne szükség a gimnazisták szállításához, átszervezést kellene véghezvinni a tagozatok erősödése céljából, jobban oda kellene figyelni a vidékről érkező gyerekekre. Koltón elsődleges fontossággal bír a roma gyerekek integrálása, illetve a magyarberkeszi gyerekek átirányítása. A domokosi találkozón az erzsébetbányai és a magyarláposi

Misztótfalu Városi Tanácsa és Polgármesteri Hivatala

„Hősök, veteránok és kortárs civilek”,

illetve „Láposbányai magyar hagyományok”

címmel szervez ünnepi eseményt, a láposbányai Kisboldogasszony római katolikus templombúcsú alkalmával, melyre **2015. szeptember 6-án és 8-án, vasárnap, illetve kedden kerül sor.**

Az első nap ünnepi programja a délelőtti 12 órától *Ion Şiugariu* hős költő láposbányai szülőházánál tett látogatással indul, ezt követi a Városi Tanács rendkívüli ülése, melynek során felelevenítik a hős költő, *Ion Şiugariu* életútját és irodalmi tevékenységét, mindezt a II. világháború befejezésének (1945) 70. évfordulója alkalmából.

Meghívó

a 2015. szeptember 8-i eseményekre:

11.00 óra: Ünnepi szentmise a láposbányai római katolikus templomban
A láposbányai kultúrotthonban sorra kerülő rendezvények programja:

12.00 óra: A misztótfalui „*Stibina*” fúvószenekar koncertje

12.00 óra: A Városi Tanács ünnepi ülése, melynek témája az *Ökumenizmus és világi partnerség az európai térségben*

17.00 óra: A nagybányai „*Lendvay Márton*” Színjátszó Kör zenés-humoros (magyar nyelvű) előadása: „*Ritkaság, de van ilyen...*” címmel

18.30 óra: Hagyományos román népzene és néptánc a misztótfalui „*Comunicaţi cu noi*” Egyesület és a nagybozintai „*Mălinul*” együttes előadásában. A belépés díjtalan.

19.00 óra: Diszkó-bál (a helybeli fiatalok szervezésében)

Szeretettel várjuk!

Anton Ardelean polgármester

fakultatív magyar oktatás újragondolása, a szakképzett pedagógusok hiánya, napközi létrehozása, a magyarláposiak domokosi beiskolázása került előtérbe. Szamosardón az égerhátiak ardói beiskolázása, a monói és az ardói alsó tagozatok egyesítése paritásos alapon és a monói magyar tagozat Ardóhoz csatolása, illetve a bentlakás visszaállítása jelentette a prioritást. Szinérváralján a roma gyerekek beiskolázása, integrálása a magyar tagozaton, az oktatás minőségének a javítása, magyar tagozaton tanító aligazgató kinevezése voltak a fontosabb felvetések. Ezekben a találkozókban ugyanakkor elhangzott az is, hogy a magyar kormány több segítséget nyújthatna a szörványnak, és egyes pedagógusok magatartásán is változtatni kellene (sok pedagógus román tagozatra iratja gyermekét, illetve enyhén szólva hibásan beszél anyanyelvét).

Az így megfogalmazott gondokat a februárban megtartott vándorgyűlésen is felvetettük Szatmárnémetiben, a már említett képviseletben.

Megállapíthatjuk: mindezek életbeültetéséhez hatékony lépésekre lenne szükség.

- Mit üzen azoknak a szülőknek, akik még ebben az utolsó nap mondható pillanatban sem döntöttek el, hogy milyen tannyelvű óvodába vagy iskolába irassák csemetéjüket?

- Hogy mit üzenek, az kitérni a korábban elmondottakból. Azt tudom csak mondani, hogy bízzanak meg a magyar nyelvű oktatásban, nyitott légkör uralkodjon a szülők, a tanulók és a pedagógusok között és a gondokat jóindulattal közelítsék meg, ne mindig a dolgok rossz oldalát keressék. Derűlátó és bizakodó vagyok a magyar oktatás jövőjéről, hiszen vannak arra utaló jelek - nem csak a Partiumban, hanem másutt is -, hogy az érdeklődés kezd ismét a magyar oktatás irányába fordulni. Ehhez azonban nagyon nagy odafigyelésre és sok aprólékos munkára van szükség. A politikum segítsége is igen fontos és szükséges. Gyakran szoktam emlegetni *Bethlen Gábor* mondását, mely szerint „*Nem mindig lehet megtenni, amit kell, de mindig meg kell tenni, amit lehet*” ... és dolgozni kell.

- Tervei az elkövetkező 50 évre?

- Esetleg 5 vagy 10 évre tervezek. Véget ért az „első nyugdíjas mandátumom” (értsd: 4 éve, hogy nyugdíjba vonultam), mely idő alatt is a katedra mellett álltam. Továbbra is a magyar nyelvű oktatás védelmében és ügyében szeretnék tevékenykedni, és nem csak szűkebb környezetemben - ez a prioritás. Emellett továbbra is helytörténettel, karitatív munkával, jegyzeteim rendszerezésével szeretnék foglalkozni, és minden egyébbe, ami belefér a nyugdíjas életembe.

- Köszönöm a beszélgetést!

Lejegyezte: Tamási Attila

Egyházi hírek

* A koltói református templomban szeptember 6-án, vasárnap, 10.30 órától a hagyományos Petőfi ünnepély keretében, istentiszteletre kerül sor.

Isten Igéjét *Nt. Farkas Zsolt*, egyházkerületünk közigazgatási előadótanácsosa fogja hirdetni. Ünnepi műsorral szolgál a szilágynagyfalui **Tulipán** dalcsoport és a koltói vegyeskórus. Szeretettel hívunk és várunk minden érdeklődőt. **(Ecsedi Árpád)**

* A Nagybánya-újvárosi református templomból helyezték örök nyugalomra **Rednic Zsigmond** testvérünket, akit 77 évesen szólított magához az Úr.

* **Felsőbányai Nagyboldogasszony római katolikus plébánia-templom.** A régi hagyományokkal rendelkező Kálvária kápolna búcsúmiséjére várnak szeretettel mindenkit szeptember 14-én.

* **A Nagybánya-óvárosi Református Egyházközségtől** helyezték örök nyugalomra **Makri Árpád** testvérünket, akit 83 évesen szólított magához az Úr és **Petrucz Sándor** testvérünket, akit 72 évesen kísértünk utolsó útjára. Nyugodjanak békében!

* A Nagybánya-óvárosi református templomban szeptember 6-án ígét hirdet **Takács Tamás** hajdúszoboszlói lelkipásztor. *(Bunda Csilla Annamária)*

Negyven év szolgálat

Elsősorban azt szeretném megjegyezni, hogy amiről most írni szeretnék - bár jelen esetben ez egyik közeli „ismerősömrre” vonatkozik leginkább -, mégis, tiszteletem és elismerésem jeléül mindenkihez szól, aki manapság ebben a nem éppen vonzó szakmában, tanügyi alkalmazottként, egész munkásságát a gyerekek nevelésének és tanításának szentelte és a katedra mellől, a diákjai köréből ment nyugállományba...

2015. szeptember 15-ét írunk. Mint minden évben, most is szól az iskola-csengő. Ki ezért, ki azért, de általában mindenki, mind a gyerekek, mind a tanárok, de még a szülők is izgulva, szív-szorongva várják ezt a napot, ezt a pillanatot. Sokan vannak azonban olyanok, akikre ez már nem vonatkozik. Egy nagyon jó és nagyon közeli „ismerősöm” esetében is ez a helyzet. Most már őt sem hívja, számára sem szól már az iskolájának a csengője. Szóltott azonban éppen eleget - még kimondani is sok -, negyven éven keresztül...

A tanítóképzőt végezvén, az Avasvidékén, a Tálna folyócska közelében, egy kicsinyke kis faluba, Pallaghegyre lett kihelyezve, még az 1970-es években. A falucska egy dombtetőn, az iskola pedig - no nem a határon -, csak a láthatáron, a faluszéli legelő kellős közepén! Abban az időben még nem volt annak az iskolának sem kerítése, sem udvara, ezért belül a kis nebulók, kívül pedig a csorda bivalyai koptatták falait a szó szoros értelmében. Mi tagadás, sokszor kellett elzavarni őket, mert ezek az „állatok” - akarom mondani - a csorda bivalyai nagy örömeiket lelték az iskola falaihoz való dörgölődzésben.

Az iskolának nemhogy vezetőkes vize, de még kútja sem volt. A faluból kellett hozni a vizet minden nap. Mert a gyerekek nem csak a tudást, hanem a vizet is igencsak szomjazták. Persze, villanyvilágítás sem volt sem az iskolában, sem a falucskában. Volt azonban - pontosan ezért - sorbanállás a szűkösen kimért petróleum adagért...

Ami azonban a legrosszabb volt, az iskolának nem volt illemhelye, azaz WC-je, ahol a gyerekek a szükségleteiket elvégezzék. Azaz, ha muszáj volt, akkor mégis volt „illemhely” kinevezve, a legelő-széli csipebokrokban, a rekettyésben. Aztán, ha a szükség úgy hozta - a szükség pedig nagy úr -, ha kellett, akár óra közben is - és ez nem vicc -,

a gyerekek oda-vissza, futva tették meg a távot...

Jól tudom, mai szemmel nézve, a mai körülményeket ismerve - melyek egyes falvakban azért még mindig nem elfogadhatóak -, mindez akár hihetetlennek is tűnhet, de sajnos, akkor ez ott így volt. És tanítani - legalább írni, olvasni, számolni - azért ott is kellett, méghozzá összevont osztályokat, I-IV-et egyszerre. Mégpedig úgy, hogy a tanítás kezdetét a Nap világításához kellett igazítani, mert a katedrán elhelyezett petróleumlámpa bizony igencsak halványan, gyéren világította be a termet...

Lakhelye először az iskola egyik zugában, aztán „kvártély” a falucskában. De mivel az iskola Avasújvárosához tartozott - ahova ügyes-bajos dolgokkal, tanügyi problémákkal így is, úgy is gyakran be kellett járni -, ezért egy idő után albérletbe oda költözött. Onnan róta aztán a kilométereket, őt oda, őt vissza, tehát tízet naponta. A hideg időszakban hóban, latyakban, vagy sárban, zuhogó esőben. Gumicsizmával (vagy mezítláb) dombra fel, dombról le. Aztán, az országútra kijutván, gumicsizma le, félcipő fel. Persze, miután megmosta lábait az úmentit tócsák valamelyikében, vagy éppenséggel a Tálna folyócska vizében.

És ez így ment több, mint tíz évig...

Onnan jött ide Nagybányára feleségnek, aztán - mikor hely adódott -, tanítónőnek. A tanítás mellett, mint feleség szült két leánygyermeket és felnevelte őket becsülettel. Nem futottak ugyan be „fényes karriert”, bár az elemi iskoláiktól kezdve egészen a kolozsvári *Babeş-Bolyai Tudományegyetemig* - sőt! - ott is - mindig az elsők között, vagy éppenséggel elsők voltak a tanulásban. Mégsem mentek el a „nagyvilágba” - remélem nem is fognak -, hanem azt folytatják, amit édesanyjuk éppen most hagyott abba. Tanárok mindketten, és így-keznek ők is másokat nevelni, tanítani. Mert úgy érzik, valakiknek ezt a manap-

Filmkocka Keleti Márton 1945-ben készült filmjéből. A képen a tanítónőt alakító Szörényi Éva látható.

ság igencsak háládatlan feladatot is kell folytatni...

Visszatérve azonban a szóbanforgó tanítónő nagybányai tevékenységére, akárcsak az előzőn, az itteni munkahelyén is, tudtommal szinte mindenki tisztelte és szerette egészen nyugdíjba vonulásáig. Szerették és tisztelték a kollégái is, a szülők is, akik gyerekeiket hozzá iratták, neki szavaztak bizalmat. És mindenek előtt - mert ez a legfontosabb -, szerették a tanítványai. Annak ellenére, hogy általában szigorú volt hozzájuk. Elvárta, sőt, megkövetelte tőlük az odafigyelést, a tanulást, a fegyelmet. Aztán, ki hogyan volt képes az általa „leadott” tananyagot megtanulni, elsajátítani, azaz, ki mennyit tudott, olyan minősítést kapott. Talán éppen ezért (is) szerették a tanítványai. Mert látták, hogy igazságos. A gyerekek ugyanis az ilyesmit hamar észreveszik...

Nála nem volt kivételezés, és nem volt apelláta. Lett-légyen az orvosnak, mérnöknek, gazdag vállalkozónak, vagy egyszerű munkásembernek a gyermeke, nála ilyen sorrend nem volt, mindenkihez egyformán, kedvesen viszonyult. Mert tudta, hogy mindenkinek kedves a saját gyermeke. Csak a tudás számított, az volt az elsődleges, a mérvadó. Igyekezett nem csak órát tartani, nem csak a manapság szokásos versenyekre készülni és csak azokon jeleskedni, bármi áron feltűnni, hanem igyekezett nevelni, tanítani...

Mivel „közelről ismerem”, sokszor azon csodálkozom, hogyan lehetséges, hogy ez a kis törekény alkatú - de azért

rendkívül temperamentumos - kicsinyke kis nőszemély ilyen örökmozgó legyen és ilyen nagy munkabírással rendelkezzen? Nem csak szerette választott szakmáját, hanem a szó szoros értelmében a hivatásának tartotta. Soha nem nyüzsgött, nem tülekedett a tanügyben szokásos elismerésekért, díjakért. Megelégedett a munkával, mely kitöltötte az életét. Sokszor éjt nappá téve dolgozott. Készítette a (kötelező) tanterveket és ezek mellé - a tananyag könyveiből megértése érdekében - a sokszor játékos szemléltető eszközöket, rajzokat százával. Sokukat évekig őrizte és, ha kérték, sokszor más kollégáinak is szívesen odaadta. Mint mondta, nem mindenkinek van türelme és ideje ilyesmikkel is foglalkozni. Mindezek mellett számára nem múlhatott el az iskolai év úgy, hogy a nevezetes ünnepnapokon - karácsony, évzáró ünnepély, vagy éppenséggel az Anyák Napja - alkalmából valamilyen alkalomhoz illő színdarabbal, szavalatokkal, zenés-táncos műsorok betanításával ne kedveskedett volna a gyerekeknek és azok szüleiknek, nagyszüleiknek...

Summázva a kérdést, szeretett mindekivel jól tenni, mindenkire kedvesen viszonyulni. Bármikor - akár a legalkalmatlanabb pillanatokban is -, ha csengett a telefon, soha nem nehezelt, soha nem háborgott ezért senkire, sem szülőre, sem nagymamára. Hiszen tudta, azért hívják, mert valami történt, valami baj van a családban. Általában azért hívják, mert beteg a gyerek.

Nem csak, hogy velük izgult, aggódott tanítványai egészségéért, hanem sokszor a kórházban és otthonukban is meglátogatta őket...

Így teltek napjai, évei, szoros kapcsolatban a tanítványaival és azok szüleivel. Kezdte, végezte, egyik generáció jött a másik után, mindig a soron következő. Még kimondani is sok: közel negyven évet töltött a gyerekek között, a katedránál.

Most azonban - már ami a hajdan választott szakmáját illeti -, ez számára bevégeztetett. Számára 2015. szeptember 15-én már nem szól iskolájának csengője...

Nem vagyok kíváncsi természetű, de azt azért szeretném tudni: mihez fog kezdeni ezután? Mi lesz az, ami lefoglalja örökmozgó, valamit mindig tenni akaró természetét?

Őszintén kívánom, hogy megtalálja azt a hasznos foglalatosságot, ami a jól kiérdemelt pihenés mellett kitöltheti az életét úgy, hogy továbbra is - akárcsak eddig -, örömet találja benne erőben, egészségben és boldogságban, még hosszú, hosszú évekig...

Kocsis József

Adományokból fenntartott városi könyvtár

Felsőbányán a **Polgári Egylet** 1842-ben létesítette. A szabadságharc vérbefojtása után 1851-ig csak az egerek rágták a bezárt könyvtár köteteit. Az 1885-ben létesített **Katolikus Legényegylet** gazdag könyvtára abban az épületben működött, amelyben 1993-ban a **Bodnár Gáspár Könyvtár**at avatták fel. A volt munkásotthonban létesített **Népkönyvtár**at, akárcsak a többi könyvtár köteteinek nagy részét megsemmisítették, egy részét pedig széthordták. A magyar nyelvű általános iskola tanulóinak kosarakban, zsákokban kellett cipelniük a néptanács udvarára a máglyahalálra, bezúzásra ítélt könyveket. A következő években a bányászszakszervezet könyvtára kínált olvasnivalót városunk magyar közösségének.

1958-tól a **Felsőbányai Városi Könyvtár a Művelődési Ház** néhány helyiségében működik.

Cornelia Finteuşan, aki korábban iskolai könyvtárban dolgozott, ebben az évben nyerte el a városháza pályázatát.

Megtudtam tőle, hogy a könyvtár körülbelül 30 000 román, magyar, angol, francia és spanyol nyelvű kötettel rendelkezik, és 100 magyar olvasót tart nyilván. Az olvasók 75 százaléka gyermek, tanuló. A magyar nyelvű könyvek nemcsak szórakoztatnak, hanem látókört is szélesítenek, segítségükkel a gyerekek képzeletben a múltba, távoli tá-

jakra utazhatnak, és jellemüket is formálhatják.

A tízasztalos olvasóteremben hat, internettel összekötött számítógép található, amelyek kezelésére a könyvtárosnő tanítja a gyerekeket.

A hatvanas évektől 2007-ig az állomány sok magyar könyvvel gazdagodott.

- Szívélyemnek tekintem az agyonolvasott könyvek karbantartását. A sérült könyveket, igaz barátainkat ismét megragasztom - magyarázta **Cornelia Finteuşan**.

2007-től a szűkös költségvetésből könyveket nem vásárolhatnak, ezért az állományt adakozásokból bővítik.

A **Petre Dulfu Megyei Könyvtár** rendszeresen küld könyveket városunkba.

- Elismerés illeti a lelkes, önzetlen magánadakozókat, főként **Bele Veronicát**, **Pascha Dorint** és **Suzana Holant** - jegyezte meg a könyvtárosnő.

Cornelia Finteuşan a könyvtár villanyvilágítására, fűtésére és vizellátására nem panaszkodik, de szomorúan mutatta a beázott mennyezetet, a régi, kopott bútorokat, a gyenge könyvespolcokat. Reméli, hogy a közeljövőben rendbe hozzák a mennyezetet, és talán új polcokat is vásárolnak.

Boczor József

MIKOLA ANDRÁS:

Színek és fények (3.)

- részlet -

Aztán jönnek a hétköznapiak, iskolába járok. A harmadik elemi után hosszú utazás. Először látok vonatot. Pozsonyba utazunk édesanyámmal - német szóra. Az ablaknál állok, egyik benyomás elnyomja a másikat, de minden érdekel.

Két nap, két éjjel az út, eltörődöm. János bácsiéknál fogok lakni, aki változatlanul jó hozzám. Nem így a feleség! Egy csúnya, gyomorbajtól gyötört asszony, aki soha nem szívlelt engem, és ezt János bácsi távollétében, aki vasutas volt, s huszonnégy órás szolgálattal teljesített, alaposan ki is mutatta.

Édesanyám három hétig maradt velem. Addig nem éreztem, hogy távol vagyok a szülői háztól. Elutazása volt az első keserves megpróbáltatása életemnek. Ha csak rágondoltam magányosságomra, már keservesen sírni kezdtem, és mindenféle terveket szőttem, hogyan szökhetnék meg. Amint csak tettem, kilopóztam az állomásra, sóvárogva néztem a jövő-menő vonatokat; úgy gondoltam, a fékezőfülkébe bújok. De az otthon, hej, de messze volt! Szatmár és Pozsony!

Péter Károly jegyzete:

Búcsúzott a nyár

Amikor a nyár lángszerelme sápadt őszbe vénül.

A hét elején pityergősen búcsúzott az idei meteorológiai nyár. Neki fájt az elválás; én bukfencet hánytam örömemben.

Túl meleg voltál az idén. Nemegyszer édesanyám kemencéjét juttattad eszembe, úgyhogy már csak ezért sem tudok haragudni rád.

Tűz voltál, élénk, piros parázs, remegően forró levegő. Úgy éreztem magam, mint az, akivel nyár közepén állandóan szalonnnát süttetnek, valahol a szatmári pusztán. Ezért sem tudok orrolni, hiszen nagyon szeretem a sült szalonnnát!

Száraz voltál, mint a pozdorja. Eszembe juttattad a régi kendertilolásokat, -dörzsöléseket, amikor udvarunk tele volt pozdorjával, és vidám legények és lányok énekével. Ezért sem lehet harag köztünk.

Hosszú voltál, mint a nagybőjt. De mi, reformátusok mindig is rövidre tudtuk fogni a böjtöt, tehát ezért sem veszlek komolyan. Nekünk csak 1946-1947-ben tűnt hosszúnak a „böjtölés”, de az az akkori aszálynak volt köszönhető, meg a második világháborúnak, nem neked.

Megismétlem: örültem, amikor elmentél, de nem haragszom rád. Várlak jövőre is. Egyetlen kérésem van: ne csak búcsúzáskor pityeregj, a nyár folyamán is sirj néha, méghozzá életet adó, valós esőkönyvekkel. Hogy kevesebbet szenvedjünk lelki és testi szárazságunktól, amit nem csupán te okoztál, hanem mi is, saját magunknak.

Lassan végre megnyugodtam, és mozgonyokat kezdtem rajzolgatni, majd az ország térképét.

Szigorú tanítóm volt, akinek pedagógiai módszeréhez a nádpálca is hozzátartozott. Ha a lecke nem ment, vagy a magaviselettel volt baj, bizony nyitott tenyerünk érezte meg. „Mértékkal” kezelte a nádpalcát... számolta az ütések.

Máskor, magamra maradvra, ábrándozgattam. Fájó szívvel gondoltam falumra, otthon hagyott galambjaimra. Vajon a pruszlí hozott-e párt haza? A fiókákkal mi lett?

Majd olvasgatni kezdtem. Pár krajcárért színes, képes fedelű füzeteket árusítottak, melyekből lassan egy kis könyvtárra valót szereztem be: Robinson Crusoe-tól kezdve Rinaldó Rinaldini-ig és Ubrik Borbáláig minden volt benne. Fantáziámat nagyban foglalkoztatták a képek, de még inkább a szöveg. Nem voltam jó gyerek, inkább szilaj, nehezen fékezhető, játékos és dacos.

Emlékszem még a pozsonyi Grassalkovich palotára, magas, kovácsoltvas kerítésével és cifra kapujával. Sokszor ácsorogtam előtte, hátha megpillantom a palota nagyúr lakóját, de csak az egyenruhás lakájokhoz volt szerencsém. Egyszer aztán szalmával hintették be vastagon az utcát, nagybeteg volt bent valaki, ne zavarja a haldoklót a szekerek zörgése, jövő-menés...

Igy telt el az esztendő. Kamaszfiú lettem és nagy verekedő.

Elkövetkezett a vakáció ideje, de nem vittek haza, hogy német tudományomat el ne felejtsem. Édesanyám látogatott meg.

Érkezéskor senkit sem talált otthon. Amíg valaki hazajön, sétára indult. Egy kirakat előtt megállott, s a kiállított tárgyak után egy csibész külsejű fiúra esett tekintete, akinek úszónadrágja a fején díszlett, s úgy bámulta a kirakatot.

Nyolcvan éve történtek

Minden perc, óra, nap, hét, hónap, év hoz valami újdonságot, furcsaságot az emberiség számára. Földnek nevezett bolygónkon voltak, vannak és lesznek mindig olyan dolgok, amelyek már bizonyos jövőbeni dolgok előhírnökei, megalapozói. Mai információdús világunkból, most egy picikét tekintsünk vissza nyolc évtizedet az időben és lássunk egy jó pár akkori információt, mai szemmel.

„A gazdasági válság Franciaországot sem kíméli. A képzőművészet anyagi oldala itt-ott már cserekereskedelem alakjában bonyolódik le: egy szép festmény egy szép hízóért, csúnya szobrot csúnya csizmákért.” Mai világunkban a mezőgazdaság szorulna anyagi támogatásra. Hogy is nézne ki, mikor Jani bácsi a heti vásárból a hízójaiért kapott festményeket és szobrokat pakolná ki az utánfutóból.

„Mihály, román trónörökös édesanyját fenyegető levelekkel árasztják el, melyek szerint fiát meg akarják gyilkolni.” Ma már ettől sem kell tartani.

„Rómában kísérletek folynak olyan összetételű bombákkal, melyek a tűzzel érintkezésbe jutva felrobbannak és a tüzet rendkívül hatásos tűzfojtó anyaggal árasztják el.” Gondolom, a kísérlet fordítva sült el és a második világháborúban sikerrel használták.

„1935 februárjában Texasban az autótulajdonosok évi kongresszusán elővezettek egy kocsit, mely tele volt ragasztva a legkülönbözőbb adófoglalások szalagjaival. Mint megtudtuk, Texasban 4 fő és 16 féle al-adót kell fizetni az autótulajdonosoknak és hogy egy 200 dollár értékű kocsit évi adója 121 dollár! Szegény texasiak.” Adózások terén, ha még mindig gondjaik vannak a texasiaknak, eljöhethének egy kis tapasztalatcserére hozzánk. Jó szakembereink vannak.

„Juon Lupu maglaviti pásztor csodatevéseit elismerte a romániai egyház. A pásztor azt állítja, hogy megjelent néki az Üdvözítő, beszélt vele és emberfeletti hatalommal, gyógyító erővel ajándékozta meg. Tény, hogy a pásztor azóta néhány csodaszámba menő esetet produkált és a nép százezrekszámra tódul hozzá, s hozzá betegeit messze vidékekről.” A mai gyógyítók fő érdeke, hogy minél zsírosabb pénztárcájú beteget fogjanak ki maguknak és minél tovább gyógyítgassák őket.

A Magyarország c. hetilap mellékletének hírei alapján összeállította: **Vicsai György**

Én voltam, akkor jöttem haza az úszodából.

- Szent Isten! Andrásom, mi van veled? - kiáltott fel, és szégyenkezve fogott kézen, hogy hazavigyen.

Ezek után bátran meg kellett mondanom, hogy nem maradok tovább János bácsiéknál, aki nehezen, de a felesége annál könnyebben nyugodott bele a válásba. Édesanyám keresztanyjának, egy gazdag, művelt, de mindkét lábára békára, mankón járó idősebb hölgynek az ajánlására a vele szomszédos faraktár gondnokához kerültem teljes ellátásra.

Édesanyám keresztanyja egy nagy kert közepén épült emeletes kastélyban lakott, a Hidászlaktanya szomszédságában. Egyfelől kőkerítéssel elválasztott hatalmas rét volt a szomszédja, a másik oldalon terült el az óriási faraktár, amely körülbelül olyan szerepet játszott életemben, mint a „Pál utcai fiúk” grundja Molnár Ferenc regényében. A deszkarakások mindmegannyi bűvőhely, ahol a környékbéli fiúkkal nagy csatákat vívtunk. A pajtások megtanítottak cigarettázni, de én - hogy kisebbnek ne látszodjam! - ötkrajcáros, gyönyörű Kubaszivarral kezdtem. A nikotin mérge estére hatott, de úgy megkínzott, hogy örök életemre megutáltam a dohánynak még a szagát is. Ma is kinyitom az ablakot a füstölő vendég után...

Pozsonyban tavaszkor nagy élményben volt részem. A keresztmama másik szomszédja felől eső réten texasi indiáncsapat jelent meg és engem teljesen

elbűvöltek a mutatványaikkal. Lasszóval elszabadult vadlovakat, ellenséges csapatokat fogtak el, vágtagzó lórról lórték le a feldobott golyókat stb. stb. Minden délután a kőkerítés tetejéről - a „páholyból” - élveztem mutatványaikat, persze belépti díj nélkül! Nem csoda hát, ha mindig messze kalandozó fantáziámat teljesen betöltötte az, amit láttam, és tettekre készítettem. Kötelet szereztem, és a faraktár grundján kutyt, tyúkot, kacsát, mindent, ami mozgott, lasszóra hurkoltam. Néhány hét alatt annyira beleéltem magam a mesterségbe, hogy elhatároztam, velük megyek!

Egy este meglestem impresszáriójukat, amint a városba tartott. Jó ideig követtem, míg végre bátorságot vettem, melléje léptem, és így szóltam:

- Mein Herr, ich will auch ein Indianer sein! - (Uram, én is indián akarok lenni!)

Már nem emlékszem, mi volt a válasza, csak azt tudom, hogy sírva mentem haza, és rettentően keserű csalódást éreztem. Ez volt életem első nagy csalódása - de sajnos nem az utolsó!

Vigasztalást újból a rajzolásban kerestem, és minden nap elmentem egy nagy deszkabódéhoz, melynek hatalmas üvegablakait gipszszel fehérre mázolták, hogy ne lehessen belátni. Engem azonban kielégített a gipszbe karcolt sok pompás rajz, főként az ágaskodó lovak vázlatai. Ha én akkor tudom, hogy odabenn Fadrusz János Mária Terézia-szobra áll előkészületben a leleplezéshez, talán őt is meglestem volna, s megkértem volna: vegyen fel inasául. Így megelégedtem azzal, hogy otthon én is próbáltam lovakat rajzolni több-kevesebb sikerrel. Nem tudtam, milyen nagy művész dolgozik közelemben, nem tudtam, hogy először találkozott valamivel, amit művészetnek neveznek, s ami később egész életemet betöltötte.

- folytatjuk -

Humor-zsák

Egy turista házaspár áhítattal szemléli Rómában a Colosseumot:

- Nézd csak, hát nem csodálatos?!
- Igen, drágám. És képzeld milyen lesz, ha majd elkészül!

- Kedvesem, hívhatlak máttól Hóvirágnak?
- Miért?

- Mert te vagy nekem az el-ső.

- Na jó, de akkor én hadd hívjalak Boeing 747-esnek.

Miért jobb a sör a nőknél?

1. A sört egész hónapban élvezheted.
2. A sör mindig türelmesen vár.
3. A régi sörösüveg visszaváltható.
4. A sörnek nem kell virágot venni.
5. A sör nem lesz féltékeny, ha megkívánsz egy másikat.
6. A sör nem beszél vissza.
7. A sör 70 év után is jól esik.
8. A sört maximum egyszer látod viszont.
9. Több sör együtt sem beszél hülyeségeket.
10. A sör olcsó.
11. A sörnek nincs anyja.
12. A sör kupakját könnyű levenni.
13. A sörnek sohasem fáj a feje.
14. Egy éjszaka több sörrel is elbírsz.
15. A sört mindig könnyű ledönteni.
16. A sörödet megoszthatod a barátaiddal.
17. Mindig tudhatod, hogy te nyitottad ki elsőnek.
18. A sört nem érdekli, hogy mikor mész el.
19. A hideg sör is jó.

- Miért választottad a pedagógusi hivatást?
- Ennek, kérlek, három oka volt: június, július, augusztus.

Két óvodás beszélget:

- Tegnap találtam a radiátoron egy óvszert.
- Mi az a radiátor?

Fiatal pár ül a parkban a padon.

- Mire gondolsz, drágám?
- kérdezi a lány.
- Amire te - próbál kedveskedni neki a fiú.
- Nem szégyelled magad, te disznó!?

Marslakók szállnak le a Földre. Ahogy sétálgatnak a városban, észrevesznek egy parkolóórát. Vizsgálgatják egy ideig, nézegetik, majd egyikük megszólal:

- Hát, tudjátok, nagyon rondák ezek a földi nők, de legalább nem kerülnek sokba.

A rendőr az aluljáróban lelkesen dobálja a húszasokat a szendvicss automatába.

Potyognak a sonkás zsem-lék, gurulnak szanaszét. A rendőr mögött már hosszú sor áll. A tömegből egy fiatalember nem bírja tovább, odaszól a rendőrnek:

- Mit csinál maga, jóember?
- Kuss! Amíg nyerek, játszom.

Jó tündér a rendőrhöz:

- Na, rendőr, te egész éle-tedben szerencsétlen voltál, itt az alkalom, hogy kíváncsi vala-mit és azonnal teljesül.

- Izééé... Jó estét kívánok!...

- Mi a közös a bikini és a statisztika fogalmában?

- Egyik sem tárja fel a lényegét, de gondolatok ébresztésére mindkettő jó.

- Addig úgysem lesz boldog élet a földön, amíg szeszestalt árulnak...

- Igaz, úgyhogy ingyen kel-lene adni!

- Miért írják a szüzességet két s-s-el?

- Mert mindig kétes.

- Honnan tudod, hogy a faxot egy szőke küldte?

- Onnan, hogy bélyeg van rajta!

Két koma beszélget:

- Képzeld, a Sanyó fia pap-nak ment.

- Ne beszélj! Hogy lehet ez?
- Sajnos későn fékezett a dzsippel.

- Ki az abszolút pap?

- Aki a lélek tükrében borotválkozik.

Szülői értekezleten:

- Mondja, tanár úr, miért a-dott az én Ferikémnek egyest.

- Azért, asszonyom, mert je-lenleg nincs ennél rosszabb osz-tályzatunk.

I(GAZ)mondások

1. A férfiak nem tudják, milyenek a nők, mert folyton azon elmélkednek, hogy milyenek is kellene lenniük.
2. A házasságban meg lehet osztani azokat a gondokat, amelyek házasság nélkül nem is lennének.
3. A gépek sohasem pótolhatják az emberi ostobaságot.
4. Egyél naponta egy almát, és elkerülöd az orvost! Naponta egy fej hagyma, és téged is elkerül mindenki.
5. Az élet egy öröklődő betegség.

Az ifjú pár elmegy nász-útra a Szaharába. Mivel a nő-nek üzleti ügyei vannak, a férj előre megy. Rendes papucsférj lévén, amint megérkezik, e-mail-t küld feleségének, de mivel el-hagyta a címet, emlékezetből ír-ja be. Csak egy kicsit téved, és így az özvegy papnéhoz érke-zik az üzenet, akinek előző nap halt meg a férje. Miután elol-vassa ájulva összeesik.

A rokonok berohannak, és elolvassák a levelet, melyben a következő áll:

„Szia most érkeztem meg. Mindent elintéztem holnapi jö-veteledhez.

Ui.: JÓ MELEG VAN IDELENT.”

- Ki az abszolút hű férj?
- Aki a szeretőjét még a fe-lelőségével sem csalja meg.

- Miért van sötétség nálunk?

- Mert a törökök elvitték a holdat, a parlamentben pedig lopják a napot!

- Te Icus, tudja a barátod, hogy hány éves vagy?

- Igen, részben.

A tanítónéni a mese fogal-mát szeretné elmagyarázni.

- Gyerekek, mi az az írás-mű, amit csak úgy kigondol az ember, és semmi valóságos a-lapja nincs? Mire a gyerekek hangosan felkiáltanak:

- Az adóbevallás.

Koltó

Megújult köntösben a Művelődési Ház

Az elmúlt vasárnap este 8 órakor – évtizedes kihagyás után – ünnepélyes keretek között újra használatba vétetett a koltói művelődési ház. Önkormányzati és Uniós támogatással a XXI. század követelményeinek megfelelően kapott új arculatot az épület. Rányomja bélyegét a polgármester igényessége, mely egyébként az újonnan épített községházára is jellemző.

A zsúfolásig megtelt terem látványa bizonyára meglepte a helyieket – koltóiakat, katalinaiakat – illetve azokat akik Nagybányáról, Berkeszről, Hagymásláposról ellátogattak erre az alkalomra. De a fellépő művészeket is, akik a Szatmári Északi Színház tagjaiként azért jöttek el, hogy a ház művelődési jellegét előadásukkal hangsúlyozzák. Különböző erre utalt *Besenyi István* színidirektor is köszöntő beszédében: örömeinek adott hangot, hogy újra Koltón lehet, köszönetet mondott a szíves meghívásért. Utalt arra is, hogy nemzeti önazonosságtudatunk megőrzésében milyen fontos szerep hárul a „templom és iskola” mellett az önkormányzatra. Örömmel állapította meg, hogy ennek az összefogásnak ékes bizonysgát tapasztalja meg Koltón, mely településhez régi és komoly érzelmi szálak fűzik. Beszéde végén színpadra szólította *Csendes Lajos* polgármestert és e sorok íróját. Mindkettőjük megszólalása a közösséget végzett önzetlen mun-

ka felelősségéről szólt, illetve arról, hogy sokszor ellenszélben is érdemes a költő szavaival élni: „...dolgozni csak pontosan, szépen,/ahogy a csillag megy az égen,/úgy érdemes.”

A közel másfél órás műsor felhőtlen szórakozást nyújtott a szépszájú közönségnek, akik a hagyománytól eltérően nem belépődíj fejében, hanem perselybe helyezett önkéntes adománnyal tekinthették meg az előadást. Hazatérésük előtt a művészek a református egyház gyülekezeti termében jó hangulatú szeretetvendégségen igérték meg, hogy újra ellátogatnak Koltóra.

Addig viszont még ők ismét jöhetnek, a helyi közösség igyekezzon „élettel” megtölteni a templom és iskola mellett a harmadik legfontosabb közösségi létesítményt. Ugyanakkor sajátjának tekintve vigyázza meg, óvja, hogy hosszú távon is ugyanilyen szép és tetszetős maradjon mint most!

Varga Károly
ny. református lelképásztor

Mintegy 17 százalékkal nőtt a turisták száma Romániában

Mintegy 17 százalékkal nőtt Romániában a kereskedelmi szálláshelyeken a turisták száma az első hét hónapban a tavalyi hasonló időszakhoz képest – közölte kedden az országos statisztikai intézet.

Az első hét hónapban 5 millió 308 ezer turista érkezett a kereskedelmi szálláshelyekre a tavalyi 4 millió 540 ezerhez képest, ami 16,9 százalékos növekedés. A külföldi turisták száma elérte az 1 millió 235 ezret a tavalyi regisztrált 1 millió 48 ezerhez képest, ami 17,8 százalékos növekedés.

A vendégéjszakák száma az első hét hónapban 12 millió 273 ezer volt, ami

16 százalékkal több a tavalyi hasonló időszakhoz képest. A külföldi turisták 2 millió 461 vendégéjszakát töltöttek a kereskedelmi szálláshelyeken, ami átlagban 2 éjszaka.

A kereskedelmi szálláshelyeket igénybe vevő külföldi turisták közül legtöbben a németek (142 ezer) jöttek, majd az olaszok (115 ezer), az izraeliek (114 ezer), a franciák (76 ezer) és az amerikaiak (72 ezer) következnek. 2014-ben összesen 8,444 millió turista kereste fel a romániai kereskedelmi szálláshelyeket, ami 6,6 százalékos növekedés volt 2013-hoz képest. Ebből 1,911 millió volt külföldi turista. (*maszol.ro*)

Máté T. Gyula:

Migránsrali

Két és fél ezer dollár. Ez az élet ára. Illetve dehogy. Ez a halál ára.

Fejenként legalább ennyit tettek le előre az Ausztriában megfullasztott menekültek.

Ez a két és fél ezer dollár az alap, amennyiért indulhattak, durván duplája a köztes költség. Ez nem csak heveny becslés, tucatszám, zömében a tengerentúlon bejegyzett honlap kínál ilyen szolgáltatást, megvan a napi árfolyam is. Szíriai migráns vagy, esetleg az szeretné lenni? No probléma, virítsd a zöldhasút. Líbia kissé drágább, ott a hűlye tenger. Albániából viszont már last minute áron lehetsz „illegális bevándorló”. Kapsz „kontaktusmelyt”, megfelelő GPS-koordinátát, elég, ha az okostelefont idejében töltöd. Ami egyébként már egyfajta szimbólummá vált, széplelkű portálok lelkesen magyarázzák, hogy Afrikában az újszülöttek is ájfonja van, mert hát e nélkül nem találna el a másik faluba. S hogy miből? Miből telik az illegálistmenekült-létre? Hát kérem szépen a család összefogott, háborús zónákban rendszerint az ingatlanpiac is remekül prosperál. Nyilván ha valaki piacra akarja dobni otthonát, kifogástalan neveltetésű közigazdászcsemeték licitálnak rá, és nem kiskorú Kalasnyikov-üzérek.

Kékre fulladt gyerekek a teherautó platóján, kereskedelmi tévék bájos kitakarásával – idegborzoló halálnak és a csatornán nem hirdető póló márkajelzésének ez jár. Mi meg kapjunk szívünkhöz és pénztárcánkhoz, mert hát dráma van, vазze, emberek! Nem celeb, aki nem segít! Nem is lehet belőle!

Egy orosz újságíró megcsinálta a Macedóniából Magyarorszáig vezető migráns-ralit. Darija Aslamova nem tagadta, erőteljes prekonceptiókkal indult, nyilván a legnépszerűbb moszkvai lap, a Komszomolszkaja Pravda szerkesztője is azt rendelte. Aztán rájött, hogy ez a történet nem egy édi-bédi, kicsi aranyos gyerekekről és terhes anyákról szóló vasárnapi különkiadásba való. Pedig látott ilyeneket is, akik nyíltan megmondták neki, hogy „tanácsadóik” javasolták, jöjjön a kölyök is, az pluszpénz Németországban. Mert az a cél, ott „ingyen van minden”, lesz orvosi ellátás, szállás, majd segély és dőzs. Aztán, Belgrád főterén keserűen kifakadt a „háborús zónából a halál elől menekülni kényszerült”: a „rohadat szerbek” csak átu-tazó engedélyt adnak, pedig lenne pénz-

ze a közeli ötcillagos szállodára is, és egyébként sem gondolta volna, hogy Európa eddig látott része ennyire csőró.

És itt egy pillanatra álljunk meg!

Senki sem gondolja, hogy szerencsétleneket ne kellene segíteni, a fenti példából sem az a következtetés, hogy minden csador alatt dollárkötegek bújnak meg. Nyilván van ilyen, meg olyan menekült. Meg Darijának is rá kellett jönnie, hogy „asszonyok kuss a neve”. Ezt már Szegeden tapasztalta. A migránsokat begyűjtő buszból kiszálló, jó karban lévő fiatal férfiak – brüsszeli felmérések szerint a menekültek kétharmada az – pofátlan lelkesedéssel vették át a segélyvizeket és szendvicseket, majd bármilyen nyelvű köszönöm nélkül káromkodva távoztak. A helyi segélyszervezet lelkes arcú aktivistái nem értették a dolgot, az újságíró nyelvét beszélve számon kért. Jött a válasz: „Milyen ország ez? A nőket kiengedik az utcára? Idős asszonyok otthon a helye! Meg ez a fiatal is? Hát nincs rajta semmi ruha! Nálunk már férjhez sem mehetne, tizenöt év után már ki venné el. És egyáltalán, hol a te férjed, aki kienged ide?” A férj, egy horvát újságíró éppen fotózott, karakteres egyéniségének köszönhetően a történet ezúttal nem fulladt „kulturális konfliktusba”.

Ott, akkor. A Keleti pályaudvarnál már követeltek, „járandóságukat” kérték számon, vonatot ostromoltak.

Mit lehet ezzel az egész történettel kezdeni? Matteo Renzi olasz miniszterelnök kimondta az egyetlen választ: „Európának nem meghatódnia, hanem cselekednie kell!” Korábban az ausztriai rémálomra volt egy másik reakció is: „Európának le kell sújtania a migránsokat kihasználó embercsempészekre, és biztosítania kell a migránsok emberi jogainak védelmét.” Ezt Josh Earnestnek, a Fehér Ház szóvivőjének sikerült elmondania.

Irak, Afganisztán, Líbia, Szíria – ha az Egyesült Államok nem oszt arra demokráciát, a lőtéri kutya nem akart volna Európába jönni.

Pedig a megoldás akár egyszerű is lehetne. A világbékét most hagyjuk a következő szépségkirálynő-választásra. De ha Oszamát sikerült elkapni, a G. I. Joe-k az embercsempészbándákra is lecsaphatnának. A hú NATO-szövetséges Törökország lezárhatná határait Szíria felé, Görögországba reformok helyett inkább szögesdrótot kellene importálni. Az olasz menekültmentő hajó pedig egy csábos kanyart téve Líbia, a kiinduló pont kikötőibe is szállíthatja a migránsokat.

Túl egyszerű ez? (*Magyar Hírlap*)

INNEN ONNAN

Mesterséges fotoszintézis működtetheti a világot?

Megoldást jelenthet a világ energia-problémáira egy új kutatás eredménye. A Melbourne-i Monash egyetem kutatói szerint a tiszta energiát termelő mesterséges fotoszintézis technológia működtetheti majd a világot. A Melbourne-i Monash egyetem által kifejlesztett mesterséges fotoszintézis technológia napenergia felhasználásával képes a vizet üzemanyaggá alakítani, mely felhasználható autók működtetésére és az otthonok energiaellátására. Az új technológia rekord hatásokkal képes hidrogén előállítására napenergia felhasználásával, írja az impressmagazin.hu. A mesterséges fotoszintézis speciális technológiával a vízből különválasztja a hidrogén részecskéket, mely üzemanyagként használható fel. Az eljárás az egyik legtisztább energiaforrás lehet, hiszen a folyamat során nem keletkezik szén-dioxid, se egyéb káros anyag. „Az üzemanyagcellákba kerülő hidrogént közvetlenül elektromos áramtermelésre is fel lehet használni elektromos autók működtetésére, illetve olcsó energiatárolóként is lehet használni a napelemmel üzemeltetett házakban, mondta a kutatást vezető Doug MacFarlane professzor. Az egyetem kutatói a mesterséges fotoszintézis technológia kifejlesztésével megpróbálták leutánozni a természetet, hogy új alternatívát találjanak a hagyományos fosszilis tüzelőanyagokkal szemben. „A mesterséges fotoszintézis egy olcsó, tiszta és megújuló forrása lehet a hidrogénnek, mely fenntartható üzemanyagként véglegesen megszüntetheti a közlekedésből származó káros anyag kibocsátást”, nyilatkozta a vezető kutató professzor Leone Spiccia.

KERESZT- REJTVÉNY

Szerelem első vérig

VÍZSZINTES: 1. “Az első szerelem ...” (Eric Knight). 13. Abból az irányból. 14. Japán hangszer. 15. Sémi nép. 16. Két kos! 17. Régi időmérő. 20. Három lakásbérlet! 21. ...-Kaleh; dunai sziget volt. 23. Tizenéves. 24. Ludmila egyik kísérője. 26. Csillagtúra. 28. Kattogni kezd! 29. Díszelőadás. 30. A tetejére. 31. A Pó mellékfolyója. 33. Olasz nagyváros. 35. ... Cherry; amerikai énekesnő. 37. Francia forradalmár volt (Jean-Paul). 38. A rejtjel kulcsa. 40. Becézett István. 41. Progresszál. 42. ...-borsa; a leglényege. 43. Vanádium és tantál vj. 44. Hóvihar a sztyep-pén. 45. Egymás után mond. 46. Gépet összerak. 48. Színültig. 49. Nevetni kezd! 51. Mihók mesetársa. 52. Két pasas! 53. Dél-amerikai indián nép. 55. Elemi ...; Paul Verhoeven filmje. 57. Becézett Mónika. 59. Athéni sportklub. 60. Szelén és kén vj. 61. Keleti küzdősport. 63. Bankban vannak! 64. Filmforgató csoport. 66. Bika (sp.). 67.

Többé nem lehet feketére festeni a Mikulás segédjét Hollandiában

Hollandiában Fekete Péter a Mikulás segítője. Évek óta sokan tiltakoznak a feketére festett arcú, vörös szájú, afroparókás, középkori jelmezbe öltöztetett vicces figura ellen. Most az ENSZ faji megkülönböztetés elleni bizottsága is állást foglalt az ügyben, és a holland szociális miniszter egyet értett vele. Le kell mosni a fekete sminket a holland Mikulás hagyományos segédje, Fekete Péter arcáról az ENSZ faji megkülönböztetés elleni bizottságának múlt pénteken előterjesztett jelentése alapján. “Még egy régi és mélyen gyökerező hagyomány sem indokolhatja a diszkriminációt és az előítéleteket” - olvasható a jelentésben. A jelentés szerint a fekete bőri állampolgárok közül sokan a rabszolgaság örökségeként értelmezhetik a feketére festett arcú figurát. A holland kormány erőfeszítéseket tesz a tradíció megváltoztatására. “Ugyan

régi szokásról van szó, az államnak mégis arról kell gondoskodnia, hogy a Mikulás mindenkinek egyformán ünnep lehessen” - mondta Lodewijk Asscher szociális miniszter. (mti)

Megint Calvin Harris a legtöbbet kereső DJ

Idén is Calvin Harris a világ legjobban fizetett DJ-e a Forbes listája szerint. A 31 éves skót DJ 2014. június 1. és 2015. július 1. között 66 millió dollárt keresett. Ez közel duplája annak, mint amennyivel a második helyezett David Guetta lett gazdagabb az elmúlt egy évben (37 millió dollár). A harmadik helyen Tiësto áll, aki 36 millió dollárt keresett, őt Steve Aoki és Skrillex

Arra a másik helyre. **69.** Kenyeret felvág.

FÜGGŐLEGES: 1. Csőtészta. 2. Hivatali munkahely. 3. Néma Nóra! 4. “Csendes” folyó! 5. Perzsa, nomád nép. 6. Hordónylás. 7. Becézett Loránd. 8. ... Hoffmann; német író. 9. Japán játék. 10. Almahéjak! 11. Csodatevő kehely. 12. ... Kemal; török író, költő. 18. Hosszú nyelvű, vashegyű lándzsa. 19. Madárcella. 22. Alpári, közönséges. 24. Lankad. 25. Akira Kurosawa filmje. 27. Ez évi. 29. ... Ivaniszevics; horvát származású, amerikai teniszező. 32. Csendes düh! 33. Sikeresen keres. 34. Csőrös agyagfuvola. 36. Költői napszak. 37. Cseh férfinév. 39. Ab ...; eleve. 41. A Nagy-tavak egyike. 42. ... Deo Gloria; Egyedül Istennek dicsőség. 43. A gondolat befejező része. 44. Durván a szobába taszít. 45. Csendestársak! 47. Zambiai, olasz és thaiföldi gkj. 48. Etióp tó. 50. A Noszty fiú ... Tóth Marival (Mikszáth). 52. Katonának visz. 54. Magyar operatőr (János). 56. Szeg bújik ki belőle! 57. Bolygósomszédunk. 58. Innivaló. 61. Kambodzsai, ománi és spanyol gkj. 62. Ama párja. 65. Tág. 66. Televízió (röv.). 68. Ottawa polgárai!

Szerkesztette: Csatlós János

követi egyaránt 24 millió dollárral. A top tízbe Avicii (19 millió), Kaskade (18 millió), Martin Garrix, Zed (egyaránt 17 millió) és Afrojack (16 millió dollár) fért még be. Nők a topba nem kerültek be. (forbes)

Jön M, a Facebook Messenger digitális asszisztense

David Marcus, a Facebook Messenger fejlesztéséért felelős vezetője a közösségi oldalon osztotta meg, hogy a cég egy saját maga által fejlesztett digitális asszisztenssel kísérletezik - írja a Hvg.hu. Arról már korábban is keringtek pletykák, hogy az amerikai óriásvállalat egy Messengerbe épített személyi asszisztensen dolgozik, amely segítségével termékeket vásárolhatunk, lefoglalhatjuk utazásunkat úgy, hogy mindemellett pedig képes lesz megérteni az emberi beszédet is. Marcus bejelentése most megerősítette a feltételezéseket. A hírek szerint James Bond főnökének titkárnőjéről, Moneypenny-ről elkeresztelt M, a Facebook által kifejlesztett mesterséges intelligenciát használja majd, és leginkább abban fog különbözni az Apple, a Google és a Microsoft hasonló szolgáltatásaitól, hogy a feladatokat ténylegesen a felhasználó nevében végzi majd el. Azt még nem lehet tudni, hogy a Facebook M mikor lesz elérhető a szélesebb közönség számára is, de nagy valószínű-

ség szerint arra még többet kell majd várni, hogy az asszisztens a magyar utasításokat is ismerje. (hvg.hu)

A 2000 éves tojáshoz ecsettel sem lehetett hozzáérni

Kínai régészek egy több mint 2000 éves tojásra leltek a délnyugati Kujcsou tartományban – számolt be a felfedezésről helyi források alapján a Hszinhua hírügynökség. A ritka kincsre egy a 2009-ben felfedezett, úgynevezett Huangcsinvan romokhoz tartozó, Han-dinasztia (i.e. 202- i.sz. 220)

korabeli sírban bukkantak a tartományi kutatók. Kujcsouban még nem találtak ősi temetkezési helyeken tojást. “Próbáltuk a felületét megtisztítani a sártól, de amint az ecsettel hozzáértünk, már be is tört a héja – mesélte Csang Kaj-ko, a régészecsoporth vezetője. Mint mondta, a tojás belseje is földdel volt tele, de alakja és mérete alapján azt gyanítják, hogy tyúktól származhat. A felfedezéssel kapcsolatban felhívta a figyelmet arra, hogy míg a korábbi, Sang-, vagy Csou-dinasztiák idején az emberek előszeretettel temetkeztek finoman kidolgozott bronztárgyakkal, addig a Han korszakban már szívesebben helyeztek a sírokba a hétköznapi szükségletekkel kapcsolatos tárgyakat vagy élelmet. Több időre van még szükségük ahhoz, hogy pontosan megállapítsák, milyen tojásról is van szó, illetve miért maradt épen ilyen hosszú ideig a törékeny és könnyen megsemmisülő tojáshéj. Mint kiderült, a szóban forgó sír feltárása még nem fejeződött be, s a tojás is még az eredeti helyén van. Környezetét megerősítették, hogy az állagában ne okozzanak nagyobb kárt. A Huangcsinvan romok a legnagyobb Han-kori régészeti lelőhelynek számítanak a Csesuj folyó medencéjében. (mti)

1	2	3	4	5	G	6	7	8	9	N	10	11	12	O
13						14					15			↓
16				17		18				19		20		
21		22		23					24		25			
26				27		28			29				30	
		31		32			33					34		J
35	36					37						38	39	
40					41						42			
43				44						45				
A		46	47						48					M
49	50			51				52			53		54	
55		56					57			58		59		
60						61					62		63	
64			65		66					67		68		
Z	→			T			69							

Így vonultak be a magyar csapatok Észak-Erdélybe

„Természetzerűleg akárhogy is történjék a megosztás, az egyik fél mindig jajgatni fog, Erdély esetében valószínűleg mind a kettő” – jegyezte meg cinikusan Hitler 1940 nyarán, amikor kezdett körvonalazódni a helyzet, hogy az egyre inkább háborúval fenyegető magyar területgyarapodási igényt a tengelyhatalmakon belüli béke megőrzése érdekében tárgyalásos úton kell megoldani. 75 évvel ezelőtt, 1940. augusztus 30-án Németország és Olaszország külügyminiszterei a bécsi Belvedere-palotában meghozott döntőbírói ítélet keretében 43 104 négyzetkilométeres részt, valamint 2,4 millió lakost juttattak vissza Magyarországnak az 1920-as trianoni béke értelmében Romániának ítélt erdélyi területekből. A magyar hadsereg 1940. szeptember 5-13. között vonult be Észak-Erdélybe.

A trianoni békediktátum után közel két évtizeddel a Magyar Királyság területe 1938 novemberében, az első bécsi döntés következtében növekedett első ízben. A német és olasz döntőbíráskodás révén az ország 11 927 négyzetkilométeres területsávot kapott vissza Csehszlovákiától (közel egymillió lakosságának 84 százaléka volt magyar). Néhány hónappal később, 1939 márciusában már önálló katonai akció keretében foglalta vissza a mai elnevezéssel Kárpátaljának nevezett területet, amely hasonló nagyságú volt, mint a felvidéki területsáv, azonban lakosságának csak mintegy 5-10 százaléka volt magyar nemzetiségű.

A magyar kormányok mindvégig igyekeztek megőrizni az állam függetlenségét és önálló cselekvési potenciálját, így Teleki a második világháború kitörése után megtagadta azt a német kérést, hogy Lengyelország lerohanásához a birodalmi csapatok használhasák az észak-magyarországi vasútvo-

nalakat, sőt megnyitotta a határt a lengyel menekültek előtt. Budapest érdeke az volt, hogy a nagyhatalmak fegyveres konfliktusától távol maradjon, valamint az ország ütőerejét megőrizve a revíziós politikáját is véghez tudja vinni.

Erdély visszaszerzéséről nem akartak lemondani, s egy katonai akció keretében kívánták az országhatárokat magyar szempontból kedvezően módosítani, azonban a két hadsereg harcértéke között ég és föld volt a különbség. Hitler eleinte nem támogatta a revíziós törekvést, azonban azt sem akarta, hogy két szövetségese (Románia az olaja miatt, Magyarország a gabonaszállítmányai miatt volt fontos a németeknek) egymásnak essen, így a végsőig húzta-halasztotta a „döntést”. A fordulatra akkor került sor, amikor 1940 júniusában Sztálin ultimátumban követelte Romániától Besszarábiát és Bukovinát. Mivel már egy közös szovjet-magyar katonai akció is felmerült Románia ellen, Berlinnek cselekednie kellett, így tár-

gyalóasztalhoz ültette szövetségeseit.

Az 1940. augusztus 16-án Turnu-Severinben (Szörénytornya) megkezdődött román-magyar tárgyalásokat leginkább a „süketek párbeszédének” lehet nevezni, ugyanis az álláspontok a kilenc nap alatt jöttányit sem közeledtek egymáshoz. Budapest 70 ezer négyzetkilométert követelt vissza, amely során az új határvonal nagyjából a Maros vonalát követte volna, ám a legmegengedőbb román ajánlat is csupán 14 ezer négyzetkilométeres átengedett terület rész volt. (A trianoni békeszerződés során Románia 103 ezer négyzetkilométert és 5 millió lakost kapott.) A Führer azt várta, hogy a két ország közötti helyzet pattanásig feszüljön, de a robbanást megelőzően olyan döntőbíráskodásra kerüljön sor, amely a tengelyhatalmak révén rákényszeríti a német akaratot a két szövetségesre. Ez a pont augusztus végén érkezett el, amikor a honvédség

vezérkara augusztus 28-ra tűzte ki az offenzíva megindítását, amelyre nem került sor.

Augusztus 30-án a Bécsben immár másodjára összeülő német és olasz döntőbírák 43 104 négyzetkilométert, valamint 2,4 millió fős lakosságot (52 százaléka volt magyar, 38 százaléka román) juttattak vissza Magyarországnak Románia területéből, ahol még mindig legalább 400 ezer magyar élt. Visszakerült Szatmárnémeti, Nagyvárad, Kolozsvár, Nagykároly és Marosvásárhely, továbbá Máramaros és a Székelyföld. Állítólag a bírászkodás kihirdetésekor Manoi-lescu román külügyminiszter elájult. A döntés értelmében a román félnek két hete volt teljesen kiűriteni az említett részt, a honvédség pedig 1940. szeptember 5-én lépte át az egykori határt, a bevonulás során egyetlen, halálos áldozattal járó incidensre került sor Ördögkútnál augusztus 9-én. (mult-kor.hu)

A magyar cs.-királyi 14. huszárezred bevonulása Nagybányára

A magyar csapatok észak-erdélyi bevonulásáról tart előadást és rövid megemlékezést **szeptember 8-án, kedden 18.00 óra kezdettel** Nagybanynán a **Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Holdfény Nyugdíjas Egyesület** – tájékoztatót **Agura Péterné**, az egyesület vezetője.

A második bécsi döntés 75. évfordulója alkalmából szervezett program helyszíne a Teleki Magyar Ház nagy-

terme. A rendezvény keretében az egyesület egyik tagja a „Magyar császári-királyi 14. huszárezred bevonulásáról Nagybányára” címmel tart előadást a jelenlévőknek, majd kötetlen beszélgetés keretében igyekeznek felderíteni, hogy a nyíregyházi és nagybányai emberek hogyan emlékeznek, mit tudnak az eseményről.

Az eseményre minden érdeklődőt szeretettel várnak! (TMH)

Kínában kezdődött a II. világháború?

Több tekintélyes külföldi történész is egyetért abban, hogy a nyugati világban elterjedttel szemben a II. világháború nem 1939-ben Lengyelországban, hanem 1937-ben Kínában kezdődött. A kérdés a kelet-kínai Csinanban tartott 22. Történész Világkongresszuson központi vitatéma volt.

A világkongresszus főtitkára, **Robert Frank** egyike azoknak, akik szerint a Kína és Japán közötti totális háború megindítása egyben a világháború kezdetét is jelentette. **Frank** azt nyilatkozta, hogy az európaiakat meglepetésszerűen éri a felvetés, hiszen nem szoktak hozzá az 1937-es dátumhoz. „Mi azonban szeretnénk megtörni a klasszikus Európa-központú kronológiát, megmutatva a globális háború globális történelmét” – jegyezte meg.

Vámos Péter történész, sinológus, aki szintén jelen volt a csaknem egyhetes rendezvényen, az MTI tudósító-

jának kérdésére elmondta, miközben a győzelem napja Európában május 9-e, Berlin elfoglalásának évfordulója, „az, hogy most szeptember 3-án Pekingben nagyszabású katonai parádét rendeznek, vélhetően segít majd tudatosítani: Kelet-Ázsiában a háború végét szeptember 2-a, Japán kapitulációja jelentette”.

Vámos szerint az esemény és a hozzá kapcsolódó hazafias kampány többek között azért fontos Kína számára, mert a japán-kínai vetélkedés egyik frontja napjainkban éppen a háború emlékezete. Miközben a japán politika igyekszik kisebbsíteni a japánok által elkövetett szörnyűségeket, Kínában azt hangsúlyozzák, hogy a sok-sok millió kínai áldozatot követelő honvédő háború egymillió japán katonát kötött le kínai földön, így a kínai nép nemcsak a saját földjét védte, hanem a japán terjeszkedést is megakadályozta. (MTI)

A mézfogyasztás jótékony hatásai

A méz az ősidők óta az emberi táplálkozás része, igaz eleinte csak csemegének gyűjtötte az ősember, mára azonban mint gyógyterméket is használjuk. Mai ismereteink alapján a méz közel 70-féle gyógy-, és fiziológiai hatással bír. Ám még ennek ellenére sem mindenkinek javasolt a fogyasztása!

A méz kiváló csemege, ám jó tulajdonsága nem csak ebben rejlik. Az arany-sárga ragacsos folyadék ugyanis az egyik legrégebbi természetes gyógyhatású finomság – a sumérek, egyiptomiak, görögök egyaránt hódoltak pozitív tulajdonságai előtt. A mézzel (illetve egyéb méhészeti termékekkel) való gyógyításnak külön neve is van: ez az apiterápia. A természet eme édes adománya négy-ötödreszt glükózból és fruktózból áll, ám még így is fér bele mindenből, ami jó: kalcium, réz, vas, magnézium, mangán, foszfor, kálium, nátrium, cink és kis mennyiségben B1, B2, B3, B5, B6, C-vitamin. A sötétebb mézek (pl. fenyő, pitypang) gazdagabbak ásványi elemekben, vasban, rézben és mangánban.

Antiszeptikus, vagyis baktériumölő hatását már rég óta ismerték: a háborúk során sebek fertőtlenítésére is használták. A középkor patikáiban már egy sereg betegség ellen kínálták. A népi gyógyászatban pedig szintén kihasználták már évezredek óta ezt az antiszeptikus hatást: fájdalomcsillapítónak és köptetőként a házipatikák szerves része. Gyógyhatása azonban csak a jól kezelt méznek van, amely természetes eredetű, nem megélt, nem manipulált. Baktériumölő hatását enzimeit, magas káliumtartalma és aromaanyagai biztosítják.

Vízzel érintkezve a mézben hidrogén-peroxid szabadul fel, ami az elhalt szöveteket és baktériumokat feloldja. A PH-ja is savas, az sem kedvez a baktériumoknak, így minden együtt áll, ehhez a nagyszerű hatáshoz – mondta dr. Kozma Ákos, belgyógyász. A fertőtlenítéssel azonban még közel sem merültek ki a méz jótékony hatásai. A méz kedvezően hat az izomzat, s még a szívizomzat működésére is, jól tesz az emésztésnek, ugyanis tisztítja a vért, serkenti a vérkeringést és vérnyomáscsökkentő hatása is ismert – folytatta a belgyógyász, hozzátéve: magas energiatartalmának köszönhetően alkalmazható a fáradtság és különböző betegségek leküzdésében is. Egy kiskanál mézet elszopogatva pedig megnyugtathatjuk a stresszes idegrendszert is, ugyanis beindítja a szerotonin nevű hormon termelődését – tette hozzá Kozma.

Jobb, mint a cukor, de hízlal

100 gramm méz 1350-1450Kj energiát ad a szervezetnek, ezért használatával csínján kell bánni! 80 százalékból szőlőcukorból és gyümölcscukorból áll, amelyek egyszerű cukrok, így igen hamar felszívódnak, könnyen emészthetők, kímélik a májat és a hasnyálmirigyet.

Egy cukorbetegnek is az a legjobb, ha elájul, vagy kómába esik, hogy ha cukros víz helyett a szájadhlására mézet kenünk, ugyanis még onnan is felszívódik – mondta Barna Lajosné Éva. A dietetikus szerint azonban ezen kirívó eseteken kívül cukorbetegnek ugyanúgy nem ajánlott a fogyasztása, mint a répacukoré. – Egészséges embereknek is maximum egy teáskanállal javasolok egy napra – folytatta a szakértő.

Fontos: bár a mézet nyugodtan lehet forró italba keverni, sosem szabad együtt főzni vele, mert elillannak a hatóanyagok. – Egy pohár langyos tejjel, rendszeresen fogyasztva elfelejthetjük a fertőző betegségeket, egy borsónyi mennyiséget szétkenve az archórón, az puha és bársonyos lesz. Virágporra vagy bármilyen összetevőre allergiások azonban még külsőleg se próbálják meg alkalmazni – figyelmeztetett Barna Lajosné Éva.

Mézédes szerelem

Szintén több tízezer éves tapasztalat, hogy a fent felsorolt jótékony hatásokon túl a méz és a virágpor a férfi potenciára is kedvezően hat. A méz már az antik időkben is jelen volt az emberi kapcsolatokban: a római és görög fürdőkben például az ismerkedni vágyók mézes vizet küldtek a kiszemelt partnernek. Ha elfogadta, azt jelentette: nincs akadálya az udvarlásnak.

Hazánkban pedig ha az udvarló fiatalembert a lányos ház úrnője mézes pogácsával kínálta, azt jelentette: szívesen lenne a fiú anyósa.

A Távol-Keleten még ennél is édesebb hagyomány terjedt el, ott a mézeshegek kifejezést nem csak átvitt értelemben használták. A házasságot megelőzően a vőlegényt kemény éjszakai próbának vetették alá. A menyasszony meztelen testét mézzel kenték be, a vőlegény feladata pedig az volt, hogy ezt eltávolítsa, kizárólag az ajkainak segítségével.

Ha efféle pepecselésre nem vágyunk, itathatunk a bártortalan fiatalemberrel méztartalmú nászbort is, ami már egy óra múlva érezteti jótékony hatását.

Kósa-Boda Veronika (WEBBeteg)

Klinikailag igazolt gyógyító hatás

Az apiterápia a méhek termékeinek gyógyító célú felhasználása. A méhészeti termékekben koncentráltan megtalálhatók a növények, a növényi drogok hatóanyagai, a méhek anyagcseretermékeivel, speciális enzimeivel és hormonjaival keverten – így hatásuk a gyógynövények hatásaihoz hasonló. Koncentráltan tartalmazzák a szervezet működéséhez szükséges létfontosságú anyagokat. Rendszeres fogyasztásuk segíti az egészség megőrzését (megelőzés) és az immunrendszer erősödését.

A **méhcsipést** (méhméreg) többek között ízületi bántalmakra használják, de alkalmazása házi körülmények között semmiképpen nem ajánlott. Az allergiás reakció néhány embernél súlyos következményeket idézhet elő.

A **propolisz** a méhek ragasztója. Speciális kémhatása, összetétele határozott gyógyító erőt képvisel.

A **virágport** a kaptár bejáratánál elhelyezett speciális tálcan gyűjtik. A megfelelő tisztasághoz és szelekcióhoz fontos a virágzási naptár. A biotechnológiai méhészetben a vegyszermentesség mellett ügyelnek a keretek, az eszközök és a hordás tisztaságára is.

Agentia de Turism
Mara International Tour

(A Máramaros áruház autóparkolójával szemben)

Nagybánya
Unirii sugárút 5. sz.
tel. 0262-221038,
0362-802011
www.mara-tour.ro

- **Görög szigetek:** Kréta, Korfu, Rodosz, Zakynthos, Skiathos - indulás Kolozsvárról repülővel
- **Buszos kirándulások** Nagybányáról: Paralia Katerini, Thassos-sziget, Korfu, Halkidiki, Lefkada, Kusadasi, Budva (Montenegró)
- **Bulgária - Nyár 2015** - saját gépkocsival és busszal - Albena, Aranyhomok, Neszebar
- **Buszos kirándulások** Nagybányáról: Budapest - Pozsony - Bécs - Prága • Medjugorje - Dalmát-partok - Albánia • Pozsony - Prága - Drezda • Spanyolország - Portugália - Gibraltár - Marokkó
- **Romantikus nyaralás:** Párizs - Loire-völgy - Svájc
- **Senoir voyage:** Olaszország, Portugália, Franciaország

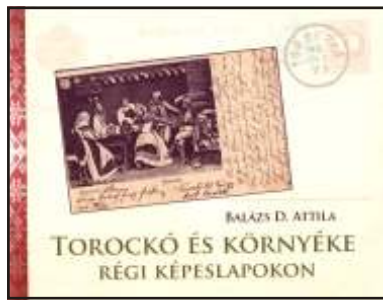
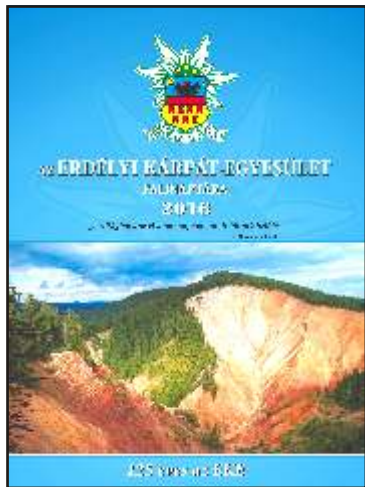
MARA INTERNATIONAL TOUR

Megjelent az EKE 2016-os falinaptára

Vigyen színt az otthonába, lendületet életébe! Adjon célt a jövőnek! Mindehhez nem kell több, mint az Erdélyi Kárpát-Egyesület 2016-os falinaptárának beszerzése. A kiadvánnyal ugyanis otthonába költöznek Erdély legszebb hegyei. Ha kedve kerekedik, a Rozsda-szakadékokban találhatja magát, de kiruccanhat a Bucsecsbe, a Retezat-hegységbe is. Rákacsintat Isten-székére, láthat kéményeket és fogakat..., de ki ne hagyja a Hagymás-hegységet, el ne felejtse megcsodálni a Csukást! Mindehhez csupán a naptárt kell végigforgatnia. Visszaemlékezhet a túrákra, és ha van olyan hely, ahol még nem járt, a közeljövőben betervezheti. Látja, ilyen egyszerű, hogy színes, lendületes célja legyen életünknek. De cél lehet az is, hogy másokat megörvendeztessünk. És immár erre is megvan az eszközünk.

Keresse a falinaptárt az EKE Gutin Osztályánál, a Bányavidéki Új Szó szerkesztőségében, valamint a nagybányai Demokrácia Központban!.

Ára 15 lej, EKE-tagoknak kedvezmény!

zonnal vissza fog ide vágni. - olvassuk Balázs D. Attila legújabb könyvének előszavában. A Szép Magyar Könyv 2012 versenyében döntős Erdély Anno 1895–1944 című album szerzője ezúttal Torockót és környékét járja be a régi képeslapok segítségével. Időutazás Erdély e csodálatos részében, mely nem hiányozhat a természetszerető könyvespolcáról.

A könyv beszerezhető a Bányavidéki Új Szó szerkesztőségében, a nagybányai Demokrácia Központban, valamint a régi főtéri antikváriumban.

Torockó és környéke régi képeslapokon

Orbán Balázs szerint, aki járt már Torockón, s "ki a természet nagyszerűségében élvet talál, kire az eszményileg szépnek hatása van", az nem tudja feledni e vidéket, és bi-

BÁNYAVIDÉKI ÚJ SZÓ - AZ ÖN LAPJA!

A Nagybánya és környéke tematikájú RÉGI FOTÓK és KÉPESLAPOK kulturális örökségünk részei.

Értek információkat kaphatunk az adott kor fotográfiai látásmódjáról, építészetéről. Ne hagyjuk elveszni, szétszóródni e szellemi kincseket. Őrizzük meg gyűjteményünkben vagy digitalizálva.

Ha fel szeretné ajánlani, avagy eladni fotóját, képeslapját megteheti a Bányavidéki Új Szó szerkesztőségben vagy a 0746049696-os telefonszámon.

- FESTMÉNYEKET vásárolok. A hirdetés érvényes egész évben. Telefonszám: 0262-275793, 0740-685721.
- Külföldi GYÚJTÓ VÁSÁROLK: régi, antik tárgyakat, festményeket, ezüst tárgyakat, faliórákat, zsebórákat, bronz szobrokat, 1945 előtti könyveket és képeslapokat. 0741-986855.
- Eladó háromkerekű Pegas kerékpár. Tel. 0747 776929
- Eladó a régi főtér környékén kis családi ház 200 négyzetméter telekkel. Irányár 38.000 Euro. Tel.: 0742794946.
- Háztartási munkára alkalmaznék női személyt, heti 3 alkalomra. Telefon 0362-809494, 9-14 óráig.
- Gyermekgondozást válllok részidőben. Eladók házi szővésű vászonzsákok. Tel. 0362-803523, 0771-738541.
- Eladó kertés ház Koltón (50 ár kertetel). Érdeklődni: more.sandor@kre.hu; Telefon: 0036-20-5522137.
- Bérbeadó egy garzonlakás a Minerilor utcában. Érdeklődni a 0744-835 211-es telefonszámon

GYÁSZJELENTÉS

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a szeretett anya, nagymama

PELOK MAGDOLNA

eltávozott körünkől. Temetése ma, pénteken 12 órától lesz a Horea utcai kápolnából. A gyászoló család.

NYÍRBÁTOR Gyógyfürdő

szeptember 9-én.

0747017580 (Csoma Bea)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

A színérváraljai Elméleti Líceum 1973-ban végzett 12 B osztály közössége és osztályfőnöke döbbenettel értesült osztálytársnőjük, illetve tanítványa

HORVÁTHÉVA

gyászáról. Ezekben a nehéz pillanatokban fogadja őszinte együttérzésünket és részvétünket a gyászoló család.

„...ahogy a harangok konganak / mind ballagunk / mindig másként a csillagok / mögött a puszták körfalán, / ahányan végre így együtt vagyunk / mind elmegyünk”
Weöres Sándor

A Teleki Blanka nyugdíjas egyesület tagjai megrendült szívvel búcsúznak szeretett társuktól

PELOK MAGDÁTÓL

Szomorú szívvel búcsúzom szeretett kolleganómtól

GÁL ILONÁTÓL

(született Kovács)

aki életének 79-ik évében Sepsiszentgyörgyön elhunyt. Nyugalma legyen csendes. Őszinte részvétem a gyászoló családnak.

Ionitá Katalin

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk szeptember 5-én arra az öt évvel ezelőtti napra, amikor a szeretett férj, édesapa, após, nagyapa

BALÁZS KÁROLY

szíve megszűnt dobogni. Gyászolja őt családja.

Szeptember 7-én lesz 27 éve annak a szomorú napnak, amikor drága édesanyánk, nagymamánk

PAPPLÁSZLÓNÉ

született DIMAND ERZSÉBET jóságos szíve megszűnt dobogni.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Leánya és unokái

FOTÓ ÉS VIDEO EGY HELYEN!

Esküvők
Keresztelők
Céges rendezvények
Kulturális események
Iskolai, óvodai előadások
Fotókönyv készítése

0746049696
0749316252
office@vardea.ro
www.vardea.ro

Szeptember 7-én lesz egy éve annak a szomorú napnak, amikor a szeretett fiú, testvér és rokon

DERECSKEI ISTVÁN

szíve megszűnt dobogni. Lelked remélem / békére talált, / S Te már a mennyből / vigyázol már reánk! / Soha el nem feledtünk / Szívünkben szeretünk / Rád örökön-örökké/emlékezünk! Emlékét kegyelettel őrizzük. Szerető édesanyja, testvére és rokonai. Nyugodj békében!

Szomorú szívvel emlékezünk a szeretett

KŐSZEGI IRÉNRE

a drága nagymamára, aki szeptember 4-én volt három éve itthagyt bennünket.

Drága emlékétl örökké szívében őrzi unokája Orsika

* **GYÓGYTORNA** – találkozzunk legközelebb szeptember 15-én, 17.30 órai kezdettel!

* **OLVASS NEKEM!** – Minden szerdán 16 órakor a Házban!

* **TERSÁNSZKY KÖNYVTÁR** – nyitva kedden, csütörtökön 16--20 óra között, a Házban!

IF IOSIP ANGELA

TEMETKEZÉSI VÁLLALAT

– Non Stop –

Koporsók, szállítás és más szolgáltatások

– Horea utca 6. szám –

TELEFONSZÁMAINK:
0262-215863; 0362-409464;
0745-337534; 0753-464805

TELEKI MAGYAR HÁZ

Hétfő-péntek – 15-21 óra között – Szombaton – zárva

TELEFON: 0262-212668,
0744-919166; 0740-751490.
Email: dludovicus@gmail.com.

Kirándulások Kárpátaljára!

Régi és új útitársaink figyelmébe ajánljuk őszi Kárpátalja-túránk időpontjait. Az érdeklődés felmérése érdekében kérjük, hogy

MIELŐBB jelezzék csatlakozási szándékukat!

1. 2015. szeptember 24-27., csütörtöktől-vasárnapig (alapcsapat) - **2 SZABAD HELY!**

– új útvonal - Ungvár és Uzsok környéke (előkészítés alatt)

2. 2015. október 16-19., péntektől-hétfőig (második csoport)

– Nagybánya - Visk és környéke - Ungvár és környéke - Verecke - Gemba-hegy - Munkács - Beregszász (az alapcsapattal legutóbb bejárt útvonal).

Idegenvezetőnk: Bíró András.

Ne féljünk utazni, ne féljünk segíteni! Érdeklődni lehet a Teleki Házban!

VÁSÁROLJ TÉGLAJEGYET!

Támogasd

A NAGYBÁNYAI TELEKI-KÚRIA felújítását!

Köszönjük mindazoknak, akik az elmúlt napokban is TÉGLAJEGY vásárlásával járultak hozzá a Bányavidék szóránközpontjának otthont adó épület megépítéséhez! Támogatóink között szeptemberben ismét 5 képzőművészeti alkotás talál gazdára.

SORSOLÁS a FŐTÉR FESZTIVÁLON!

APRÓHIRDETÉSEK:
NAPONTA 9-15 óráig,
CSÜTÖRTÖKÖN 11.30 óráig!

Boby Temetkezési Vállalkozás

Teljes körű temetkezési szolgáltatás

ÚJABB ÜZLET

nagy kellékválasztékkal
V. Lucaciu
(Felsőbányai) utca 162. sz.
(IMMUM buszmegálló)

Ingyenes szállítás
A legkisebb árak a városban
Non-stop telefonszolgálat

Nagybánya, Pácii tér 11. sz.
Mobil: 0745-234.589; 0742-009.306

Ma este magyar-román: Storck türelmet és támogatást kér

Bernd Storck, a magyar labdarúgó-válogatott szövetségi kapitánya alig várja a románok elleni pénteki, illetve a három nappal később sorra kerülő északírek elleni Európa-bajnoki selejtezőt, azonban a megszerezhető pontokról egyelőre nem beszélt.

„Tisztában vagyok vele, hogy Magyarországon mennyire felfokozott várakozás előzi meg a románok elleni összecsapást, Telkin kívül mindenhol megállítottak, és kérdezgettek, sok sikert kívántak. Most végre nyugodt környezetben vagyunk” – nyilatkozta hétfői sajtótájékoztatóján a német szakember, aki *Dárdai Páltól* vette át a nemzeti csapat irányítását, és a nagy rivális románok ellen debütál a kispadon.

A tréner a kerettel kapcsolatban megjegyezte, mind a 25 játékosnak ugyanolyan esélye van pályára lépni, elsősorban az elvégzett munka dönt majd a csapatba kerülésről. Hozzátette, tudja jól, hogy a Groupama Arénában sorra kerülő összecsapáson a magyar nézők győzelmet várnak, de türelmet és támogatást kér a drukkerektől.

Bernd Storck arra a kérdésre, hogy hány ponttal lenne elégedett a két Eb-selejtezőt követően, azt mondta, elődjével és barátjával, *Dárdai Pállal* ellentétben ő nem szeretne konkrét számokról beszélni, ő azt akarja, hogy az általa irányított együttes mindent megtegyen a pályán a sikerért.

Dzsudzsák Balázs csapatkapitány szerint a legfontosabb, hogy nyugodt, higgadt maradjon az együttes, ugyanis ha esetleg „túlpörögnék” az összecsapást, akkor akár felesleges sárga vagy piros lapok is becsúszhatnak, ezzel pedig a saját dolgukat nehezítenék meg. A szél-

ső hangsúlyozta: nem ezen a mérkőzésen dől majd el a válogatott sorsa.

Dzsudzsák Balázs megjegyezte, nem foglalkozik a klubváltását illető véleményekkel, de abban biztos, hogy ha a válogatott legyőzi a románokat, és később kijut az Európa-bajnokságra, akkor „senkit sem fog érdekelni, hogy melyik klubban szerepel”.

A válogatott egyik legjobb formában lévő játékosa *Nikolics Nemanja*, aki gyorsan meghatározó ember lett a Lechia Varsóban, azt mondta: „Nagyon szoros a program, háromnaponta meccset játszunk, sikerült bejutnunk az Európa Ligába, ráadásul jönnek is a góljaim. Természetesen egész héten szeretném a legjobb formámat mutatni, és készülni, hiszen szeretnék kezdőként pályára lépni ezen a különleges mérkőzésen.”

A szintén lengyel Lech Poznań erősitő *Lovrencsics Gergő* kijelentette: a hat pont megszerzésében bízik a soron következő két mérkőzésen.

A románok elleni összecsapásra romániai idő szerint pénteken 21.45 órától kerül sor a Groupama Arénában. Hat forduló után a román válogatot vezet a selejtezőcsoportot, egy ponttal megelőzve az északír, hárommal pedig a magyar válogatot.

A magyarok jövő hétfőn Belfastban az északírekkel találkoznak, a románok pedig a görögöket fogadják.

(a Krónika nyomán)

Négy topligás csapat alkotta csoport is összejött a BL-főtáblán

Olasz, angol, spanyol, és német futballcsapat által alkotott kvartett is lesz a Bajnokok Ligája csoportkörében, amelynek összetételét csütörtök este sorsolták ki Monacóban.

A négy európai topliga képviselője, a Juventus, a Manchester City, a Sevilla és a Borussia Mönchengladbach a D jelű négyesben kerül szembe egymással. A címvédő FC Barcelona a német bajnoki negyedik Bayer Leverkusennel, az olasz második AS Romával, illetve a selejtezőben többek között a Videotont búcsúztató fehérorosz BATE Boriszovval került egy csoportba.

Az első számú európai kupasorozatban tízszeres győztes Real Madrid – amely az új besorolási rendben csak a második kalapba került – az elmúlt idényben negyeddöntős, francia bajnok Paris Saint-Germainnel, a legutóbb a 16 közé jutott ukrán Shtar Donyeckkel, illetve a svéd Malmövel csap össze.

A királyi gárda legutóbb 1994-ben találkozott a PSG-vel a legrangosabb kupában.

Az angol bajnok Chelsea a Dinamo Kijev és Makkabi Tel-Aviv mellett az FC Portóval került össze, így José Mourinho, a londoniak vezetőedzője pályafutása során harmadik alkalommal vezényelheti csapatát egykori klubja – amellyel BL-t nyert – ellen. A Bayern

München többek között az Arsenalal vívhat izgalmas csatát. A csoportküzdelmeket szeptember 15. és december 9. között rendezik, az első két helyezett jut tovább.

A nyolcaddöntős összecsapásokra február 16. és március 16. között kerül sor, a negyeddöntő párharcai április 5. és 13. között bonyolítják le, míg az elődöntőket április 26. és május 4. között rendezik meg. A finálé május 28-án Milánóban lesz.

A főtáblás csapatok 12 millió eurós rajtpénzt kapnak, és a hat csoportmérkőzésen minden győzelem 1,5 milliót, a döntetlen pedig 500 ezer eurót ér majd. A nyolcaddöntő további 5,5 milliót, a negyeddöntő 6, az elődöntő pedig 7 millió eurós prémiumot jelenhet a pályára lépő együttesek számára.

A következő három szezonban 1,257 milliárd eurós összedíjazású BL idei ezüstérmese 10,5 millióval gazdagodik, míg a győztes rekordot jelentő 15 milliót kaszál. Ezek az összegek tovább bővülnek az úgynevezett piaci részesedés és a jegyeladásokból származó bevétellel.

Fotó: Deák László

Győzelemmel kezdte a bajnokságot a nagybányai HCM

Biztos, nagyarányú győzelemmel indított a bajnoki második helyezett nagybányai HCM. Az új edző, *Aurelian Rosca* és *Ioan Băban* megújított keretében a „régiek” mellett *Munteanu*, *Tănăsie*, *Perianu*, *Jezic*, *Preda*, *Zamfirescu*, *Vizitiu* kapott szerepet az első mérkőzésen. Igéretes teljesítményt nyújtottak, még ha a vendégcsapat – a kolozsvári U Alexandrion – a látottak alapján nem bizonyult egy súlycsoportbelinek.

A mérkőzést elejétől a végéig a hazaiak irányították olyannyira, hogy az első félidő végén 8 gólos hazai előnnyel (19-11) tértek szünetre a csapatok.

A második félidő még élvezetesebb játékot hozott: a kapuban *Munteanu* és *Dumanska* remekelt, a mezőnyben *Ne-*

chita és *Jezic* brillírozott, előbbi kilenc, utóbbi hat gólt dobott, amely jó előjel a következő komolyabb megmérettetésekhöz.

HCM: *Munteanu* (9), *Dumanska* (8) - *Oltean* (1), *Geiger* (3), *Tanasie* (4), *Szűcs*, *Abbingh* (4), *Perianu* (3), *Ardean-Elisei* (4), *Jezic* (6), *Tatár*, *Preda*, *Zamfirescu*, *Nechita* (9), *Vizitiu* (1)

U Alexandrion: *Enache* (2), *Prodan* (3), *Mazarean* (3) - *Paraschiv* (3), *Severin*, *Valean* (1), *Dindiligan* (3), *Ivan*, *Chintoan* (4), *Vasilii*, *László* (3), *Biris* (8), *Petrus* (1), *Popa* (3), *Boian*.

Lapzártá után játszották – ugyan csak hazai pályán – a HCM – Magura Cisnădie mérkőzést. Eredmény: 39-28 (19-15).

Vereséggel kezdtek a szebb időket is megélt „öregesek” a Liga 2-ben

Vereséggel kezdte a másodosztályú labdarúgó-bajnokság 2015-2016-os szezonját az első csoport két nagy partiumi csapata.

A nyári felkészülési időszakot még bizonytalanságban eltöltő, így egyelőre tapasztalatlan és fiatal kerettel pályára lépő Bihar FC a vendég Mioveni-től kapott ki 2-0-ra – egy nagyon gyenge meccsen –, míg az újonc UTA a Liga 1-ből kiesett Medgyesi Gaz Metannal szemben maradt alul 2-1-re hazai közönsége előtt.

Nagy Roland, az aradiak vezetőedzője csalódott amiatt, hogy helyzeteiket nem tudták értékesíteni, ugyanakkor optimista maradt, mert játékosainak hozzáállásában nem talált kivetnivalót. „A csapat fordulóról fordulóra fejlődni fog, és akkor a pontok is jönni fognak” – nyilatkozta. *Gheorghe Silaghi*, a Bihar FC mestere szerint ők mindent megtettek, de a volt élvonalbeli támadókkal szemben többre most nem voltak képesek.

Az első fordulóban 1-0-ra győzött a Kolozsvári Universitatea Târgovis-

tén, a Szatmárnémeti Olimpia pedig 5-0-s végeredménnyel iskolázta le idegenben a Resicabányát. A Nagybánya-Brassó összecsapás 1-1-es döntetlennel zárult. A második csoport többi eredménye: Karánsebes-Râmnicu Vâlcea 3-1, Tatráng-Pankota 2-3.

Az első csoportban még a Liga 1-et is megszégyenítő érdeklődés mellett, nagyjából ötezer szurkolóval a lelátókon 3-0-s győzelemmel debütált hazai pályán a Rapid. Az alig pár napja érkezett *Dan Alexa* edző irányítása alatt a bukaresti „vasutasok” a szerényen teljesítő Balotesti alakulát múlták felül az első fordulóban.

A mezőny különben már közvetlenül a rajt előtt megfogyatkozott: a Dorohoi FC visszalépett, így a 13 csapatosra csökkent csoport alapszakaszának végén csak egyetlen alakulat esik majd ki egyenes ágon.

(kronika.ro)

A CSOPORT: Paris Saint-Germain (francia), Real Madrid (spanyol), Shtar Donyeck (ukrán), Malmö (svéd).

B CSOPORT: PSV Eindhoven (holland), Manchester United (angol), CSZKA Moszkva (oros), VfL Wolfsburg (német).

C CSOPORT: Benfica (portugál), Atlético Madrid (spanyol), Galatasaray (török), Asztana (kazah).

D CSOPORT:

Juventus (olasz), Manchester City (angol), Sevilla (spanyol), Borussia Mönchengladbach (német)

E CSOPORT: FC Barcelona (címvédő, spanyol), Bayer Leverkusen

(német), AS Roma (olasz), BATE Boriszov (fehérorosz)

F CSOPORT: Bayern München (német), Arsenal (angol), Olimpiakosz (görög), Dinamo Zagreb (horvát)

G csoport: Chelsea (angol), FC Porto (portugál), Dinamo Kijev (ukrán), Makkabi Tel-Aviv (izraeli)

H csoport: Zenit (oros), Valencia (spanyol), Olympique Lyon (francia), Gent (belga) (MTI)

Az oldalt összeállította:
SIMORI SÁNDOR